

Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет філології
Кафедра практики німецької та французької мов

ДИПЛОМНА РОБОТА
освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр»
на тему
**«ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ СТРАТЕГІЇ МЕДІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК
ЗАСІБ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ»**

Виконала: студентка VI курсу
групи ІМ-62
спеціальності 014.02 Середня освіта.
Мова і література (німецька)
Мандзій В.Л. _____

Науковий керівник:
кандидат педагогічних наук,
професор кафедри практики
німецької та французької мов РДГУ
Середюк Л.А. _____

Рецензент:
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри іноземних мов
та методик їх навчання
КОГПА ім. Тараса Шевченка
Яценюк Н.І. _____

Національна шкала _____
Кількість балів ____ Оцінка ECTS ____

АНОТАЦІЯ

Мандзій В.Л. Імплементация стратегії медійної компетентності як засіб індивідуалізації навчального процесу. – Дипломна робота на правах рукопису

Наукова робота на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» за спеціальністю 014.02 Середня освіта. Мова і література (німецька). – Рівне, РДГУ. – 2020.

Науковий керівник – к. пед. н., проф. Середюк Лариса Анатоліївна.

В дипломній роботі розглянуто питання застосування медійної компетентності у процесі формування іншомовної мовленнєвої компетенції студентів ЗВО.

В процесі роботи зроблено висновки та пропозиції щодо технології застосування медійної компетентності у процесі формування німецькомовної мовленнєвої компетенції студентів.

Визначена роль впливу медійної компетентності на процес навчання для активізації діяльності студентів на занятті іноземної мови, підвищення інтересу до знань, розглянуто медіа як один із методів формування навичок критичного мислення, досліджена ефективність використання медійних засобів в процесі формування німецькомовної мовленнєвої компетенції, розглянута необхідність у навчанні медійної грамотності студентів, обґрунтована особливість застосування мобільних додатків на заняттях німецької мови, досліджено структуру заняття німецької мови із використанням медійних засобів, розглянуто власні розробки занять німецької мови із застосуванням медійної компетентності. Обґрунтовано та перевірено результативність використання медійної компетентності як засобу індивідуалізації навчання.

Ключові слова: медійна компетентність, медійна грамотність, мовленнєва компетенція, мобільні додатки.

ANNOTATION

Mandzii V. Implementation of media competence strategy as a mean of individualization of the educational process. - Thesis on the rights of the manuscript

Scientific work for obtaining a degree of "master" in the specialty 014.02 Secondary education. Language and literature (German). - Rivne, RSUH. - 2020.

Scientific adviser - Candidate of Pedagogical Sciences, prof. Seredyuk Larysa.

The thesis considers the issue of application of media competence in the process of formation of foreign language speech competence of students of high school.

In the course of work are made conclusions and offers concerning technology of application of media competence in the course of formation of German-speaking speech competence of students.

The role of media competence on the learning process to intensify the activities of students in a foreign language, increase interest in knowledge, the media as one of the methods of developing critical thinking skills, the effectiveness of media in the formation of German speech competence, the need for media training literacy of students, the peculiarity of the use of mobile applications in German classes, the structure of German language classes with the use of media, own developments of German language classes with the use of media competence are considered. The effectiveness of the use of media competence as a mean of individualization of education is substantiated and tested.

Key words: media competence, media literacy, speech competence, mobile applications.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. СТРАТЕГІЯ МЕДІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ.....	10
1.1 Використання медійної компетентності як засіб індивідуалізації навчального процесу.....	10
1.2 Поняття медійної грамотності студента.....	21
1.3 Основні засади відбору медійних засобів для навчання іноземної мови.....	29
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ У ПРОЦЕС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	35
2.1 Структура заняття німецької мови з використанням медійних засобів.....	35
2.2 Особливості застосування «мобільних додатків» на занятті з іноземної мови.....	46
2.3 Експериментальна перевірка результатів впливу медійної компетентності на навчальний процес.....	60
ВИСНОВКИ.....	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	74
ДОДАТКИ.....	82

ВСТУП

Інформаційно-комунікаційні технології займають неабияке місце у житті людини. У сучасному світі вони є основою розвитку суспільства. Студенти знаходяться під безпосереднім впливом потоків інформації, адже саме вони вважаються найактивнішими користувачами мережі Інтернет. Це призводить до того, що одним із завдань студента є компетентне поводження з інформаційними потоками та орієнтація в них.

Вплив медіа на усі сфери життя людини зростає з кожним днем. Саме тому кожна людина повинна не лише володіти вмінням користуватися сучасними технічними пристроями, а й спонукає людину до розвитку критичного мислення [29, 68 с.].

Дигіталізація навчального процесу супроводжується комп'ютеризацією усіх сфер людського життя. Все частіше ми стали спостерігати використання мобільних пристроїв та комп'ютерів під час аудиторного заняття.

За останні десятиліття активно розвиваються засоби масової інформації. Це впливає і на процес навчання, адже їх все частіше залучають до навчально-виховної роботи. Процес інформатизації та комп'ютеризації сучасного суспільства визначив напрями праць вітчизняних і зарубіжних дослідників, які аналізують різні аспекти проблеми інтеграції сучасних медіа в освітній процес:

- соціально-філософська і гуманітарна взаємодія людини і медіа в процесі спілкування;
- вплив окремих медіа на розвиток, виховання і навчання людини;
- проблема насильства через сучасні засоби інформації і комунікації.

Соціально-економічні зміни в Україні потребують перегляду методів навчання у зв'язку з інформаційним вибухом, який сколихнув цілий світ.

У сучасному світі, де інформаційно-комунікаційні технології розвиваються з кожним днем, суспільство потребує підготовки особистості до користування ними. Враховуючи те, як часто люди користуються технічними засобами, в майбутньому суспільство опиратиметься на інформаційно-комунікаційні технології все більше.

Медійні засоби вагомо впливають на освіту молодого покоління. Студенти стали незахищеними від медіаконтенту, що може негативно впливати на розвиток молодих людей. Загострення потреби в розвитку медіаосвіти зумовлено необхідністю протистояти недоброякісній медіапродукції, інформаційній агресії, руйнівній пропаганді, фейковій інформації. У цих умовах медіаосвіта стає фундаментальною складовою інформаційної безпеки країни, відіграє стратегічну роль у вихованні патріотизму молоді, формуванні української ідентичності [21, 132 с.].

Медіаосвіта покликана виконувати унікальну функцію підготовки молоді до життя в інформаційному просторі. У сучасному світі медіаосвіта розглядається як процес розвитку особистості за допомогою і на матеріалі засобів масової комунікації (медіа) з метою формування культури спілкування з медіа, творчих, комунікативних здібностей, критичного мислення, умінь повноцінного сприйняття, інтерпретації, аналізу й оцінювання медіатекстів, навчання різних форм самовираження за допомогою медіатехніки (відео, аудіо, комп'ютер). Сформовані в результаті цього процесу вміння розвиваються в медіаграмотність.

Дослідження проблеми впливу масмедіа на особистість і суспільство у сфері освіти представлені: працями Д. Бакінгема (D. Buckingham), Ж. Гоне (J. Gonet), І. М. Дзялошинського, Дж. Лалла (J. Lull), Л. Селлерса (L. Sellers).

Психологічний аспект впливу медіа на особистість перебував у центрі наукових інтересів Л. А. Найдьонової, Ю. М. Усова та ін. Використання матеріалів засобів масової інформації досліджували Є. М. Міллер, Г. В.

Онкович, Н. В. Саєнко, О. А. Сербенська, В. В. Усата, О. В. Федоров, І. М. Чемерис, О. К. Янишин та ін.

Філософське осмислення медіаосвітньої діяльності, її змісту, сутності, цілей, завдань та проблем розглядали у своїх дослідженнях Дж. Гербнер (G. Gerbner), Г. Лассуелл (H. Lasswell), М. Маклюєн (M. McLuhan), Л. Мастерман (L. Masterman). Застосування у педагогіці комп'ютерних програмних засобів розглядали у своїх дослідженнях В. Безпалько, Л. Морська, Н. Ротмістров, Г. Шетцер (Heidi Shetzer) та інші. Так, наприклад, Н. Ротмістров вважає, що комп'ютерні програмні засоби дозволяють підійти до перетворення комп'ютера у могутній засіб освіти, у якому змодельовані всі аспекти процесу навчання – від методичного до презентаційного.

Актуальність даної теми – виклики сучасності, які загострили питання застосування медійної компетентності на заняттях іноземної мови.

Об'єктивне зростання ролі медіа вступає у реальне протиріччя з практикою їх використання у навчально-виховному процесі вищої школи. У педагогічній науці та практиці недостатньо висвітлені освітні можливості сучасних медіа, їх дидактичний і виховний потенціал, що пояснюється складністю і недостатньою розробленістю багатьох понять, низькою компетентністю викладачів у зазначеній сфері, недостатньою технічною оснащеністю освітніх закладів.

Об'єктом дослідження є процес навчання німецької мови у вищій школі.

Предмет дослідження – дидактичні засади імплементації медійної компетентності як засобу індивідуалізації навчання.

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка впливу медійної компетентності на процес навчання німецької мови у вищій школі.

Для реалізації поставленої мети визначено такі **завдання**:

- з'ясувати ступінь досліджуваної проблеми в методичній літературі;
- з'ясувати можливості використання медійної стратегії у процесі навчання;
- визначити дидактичні засади й побудувати модель реалізації медійної компетентності в навчанні німецької мови у закладі вищої освіти;
- перевірити ефективність розробленої моделі для інтенсифікації процесу навчання іноземних мов.

Під час написання дипломної роботи нами були використані такі **методи дослідження:**

- вивчення і аналіз наукової літератури;
- вивчення і аналіз вітчизняної та зарубіжної практики;
- метод аналізу та синтезу;
- статистичний;
- соціологічний;
- системний;
- інтерв'ювання.

Наукова новизна дослідження полягає у впровадженні стратегії медійної компетентності на процес навчання німецької мови у вищій школі.

Теоретичне значення представлено у доповненнях сучасних досліджень методики викладання іноземних мов із застосуванням медійної компетентності.

Практичне значення одержаних результатів підтверджує підвищення мотивації, розвиток критичного мислення студентів при використанні медійних засобів у процесі навчання німецької мови.

Гіпотеза дослідження. Ми припускаємо, що імплементація стратегії медійної компетентності у процесі навчання іноземних мов сприяє

індивідуалізації навчання, підвищенню мотивації та пізнавальної активності студентів.

Апробація результатів дипломної роботи. Основні теоретичні та практичні положення роботи і результати експериментальної роботи обговорювались на міжнародних науково-практичних конференціях: «Концептуальні шляхи розвитку науки та освіти» (Львів, 2020) та «Механізми сучасного інноваційного розвитку педагогічної науки та освіти» (Івано-Франківськ, 2020). За темою дослідження опубліковано тези та статтю.

Структура роботи. Магістерська робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (80 найменувань), 7 додатків.

РОЗДІЛ 1. СТРАТЕГІЯ МЕДІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ

1.1 Використання медійної компетентності як засіб індивідуалізації навчального процесу

У сучасному світі спостерігається дигіталізація усіх аспектів життя. Підлітки та молоді люди використовують медійні засоби як впевнені користувачі по всьому світу. Відсоток людей, що користуються мережею Інтернет та медійними технологіями зростає з кожним днем. Це стає невід’ємною частиною життя, зокрема молодих людей.

Важко не помітити, що медійні засоби впливають на навчальний процес протягом останніх років. Багато студентів звикли до самостійності у навчанні, до прикладу, замість того, щоб звернутися до педагога з тим чи іншим питанням, вони віддають перевагу активуванню свого мобільного пристрою з підтримкою Інтернету та шукають дану інформацію там [44, 176 с.].

Із кожним роком медійні інформаційні джерела відіграють все більшу роль для людства. Надзвичайний вплив вони також мають на навчальний процес, адже здобуття освіти – досить важливий етап у житті кожної людини. Медійні засоби та технології допомагають не лише полегшити цей процес, а й досягнути цілей навчання ефективніше.

Медійні засоби – це канали та платформи, де збирається, обробляється та поширюється інформація для аудиторій, використовуючи різні технічні засоби.

Медійні технології – технології роботи з інформацією [54, 16 с.].

Медійною компетентністю прийнято називати знання, вміння та навички, здібності, особистісні мотиви, які допомагають відібрати, використовувати та передавати дані медійної продукції, а також розвивають критичне мислення, здатність аналізувати.

Питання впровадження медійної компетентності у навчальний процес постає все частіше, зокрема це стосується вивчення іноземних мов у закладах вищої освіти. На сьогодні це питання досить актуальне, беручи до уваги той факт, що для підвищення мотивації студентства, досягнення поставлених цілей, розвитку креативності молоді потрібно враховувати розвиток наукових технологій людства. Вивченням даного питання займалися багато вітчизняних та зарубіжних дослідників. Проблема використання медійної компетентності у навчальному процесі спостерігається у працях В. Лук'янця, О. Мосіюка, А. Костіної, Д. Букінгема, А. Сілверблетта, А. Хуторського, А. Федорова, В. Цикіна.

Педагоги також все частіше використовують медіа у процесі навчання. Вони регулярно користуються комп'ютером та Інтернетом, наприклад для комунікації із студентами: електронна пошта, месенджери тощо. Викладачі дозволяють виконувати дослідницькі завдання з допомогою комп'ютера, використовувати електронні словники, працювати з відео- та аудіоматеріалами з метою оптимізації мовленнєвих вправ [60, 113 с.].

Важко не помітити, що студенти дедалі частіше використовують мобільні пристрої не лише для діяльності у позаурочний час. На заняттях вони часто звертаються до мережі Інтернет для з'ясування певного питання. Деякі педагоги звикли бачити лише негативні наслідки такого впливу медіа на процес здобуття освіти. Проте, з іншого боку тут слід шукати позитивні аспекти. Студент вчиться самостійному оволодінню інформацією, розвиває критичне мислення, стає здатним до аналізу.

Варто дедалі різноманітніше використовувати електронні носії на занятті, оскільки, на нашу думку, вони роблять урок цікавішим та сприяють кращому розумінню змісту викладання. Хоча багато викладачів також бачать переваги цифрових медіа в тому, що вони покращують мотивацію та концентрацію студентів, що зміст та взаємодія учасників навчального

процесу можуть бути краще представлені і що вони пришвидшують загальне навчання.

Крім того, комп'ютери та Інтернет в основному використовуються для презентацій та інформаційних досліджень. Вони рідко використовуються як засоби комунікації, виробництва та публікації. Більшість студентів дотримуються думки, що навчальних матеріалів для цифрових носіїв недостатньо або їх потрібно вдосконалити. Існує також така проблема, що багато вчителів та викладачів не знають, як ефективно використовувати нові засоби масової інформації під час аудиторних занять, або ж взагалі не зацікавлені у використанні нових засобів масової інформації [64, 186 с.].

Цифрові медіа значною мірою формують життєве середовище сучасної молоді. Ми належимо до першого покоління, яке виросло з новими технологіями цифрової епохи змалку. Комп'ютери, смартфони та соціальні мережі – невід'ємна частина нашого життя.

Основна мета викладання іноземних мов - дати можливість студентам діяти мовно. Молодь в основному робить це у повсякденному житті, надсилаючи електронною поштою, спілкуючись у чаті та розміщуючи інформацію у соціальних мережах чи блогах. Їм слід дати можливість практикувати ці звички на занятті [77].

Використання Інтернету - важлива складова життя молодого покоління. Потрібно розвивати саме ті вміння та навички, які вони згодом використовуватимуть у своєму професійному житті. Якщо у приватному житті студенти використовують медійні засоби на впевненому рівні і, власне, не уявляють свого життя без них, то завдання педагога – перетворити навчальний процес на те середовище, яке ми впевнено назвали би звичним для молодих людей.

Як відомо, використання медійної компетентності на заняттях іноземної мови є невід'ємним аспектом навчального процесу, адже саме

завдяки цьому викладач здатен перенести студента у так зване автентичне середовище, що є, безумовно, однією з найважливіших умов проведення даного заняття. Якщо говорити про можливість використання медійних засобів під час заняття, то це має безліч переваг.

Розглянувши можливості Інтернет-технологій саме у контексті вивчення німецької мови, можна впевнено зробити висновок, що світові медіа-ресурси як, наприклад, доступ до автентичних газет, новин, веб-сторінок, сайтів допомагає студентам не лише ефективно вивчати іноземну мову, а й робити це з стимульовано та з цікавістю. Ефективний розвиток комунікативних вмінь та навичок студентів здійснюється лише за умови використання мови як засобу пізнання у міжкультурному аспекті [15, 4 с.].

Дигіталізований світ змінює навчання, як жоден інший соціальний розвиток раніше. Що це може означати для освіти майбутнього? Як ми можемо скористатися можливостями дигіталізації? А де потрібна обережність? Ці питання торкаються педагогічного повсякденного життя від школи до навчання та університету до професійного навчання.

У 2013 році Фонд Бертельсмана запросив експертів на серію заходів із трьох частин, на яких обговорили можливості, ризики та наслідки мега-тенденції «дигіталізації» для освіти. Експерти із сфери науки, стартапу та політики зібрались та обмінялись думками щодо сучасних подій з метою дигіталізації шкіл, університетів та подальшої професійної освіти. Особливий інтерес викликало питання про те, наскільки ефективним є навчання за допомогою цифрових медіа.

Сучасна експертиза професора доктора Бардо Герциг показує, що вплив цифрових медіа на навчальний процес можна обговорювати лише залежно від контексту. Існує безліч емпіричних доказів, що неможливо зробити загальні висновки щодо ефективності певних медійних засобів у навчальному процесі [2, 28 с.].

Питання взаємодії людини і медіа та її вплив на розвиток та виховання студентства постає все частіше. Наші попередники, що займалися дослідженням даного питання до нас роблять позитивні висновки стосовно інтеграції медійних засобів у навчальний процес.

Деякі дослідники вважають, що найкраще вводити медіазасоби у позаурочну роботу, адже саме там вони мають найкращі перспективи. Зі свого досвіду ми робимо висновок, що робота із домашнім завданням, наприклад, приносить студентам більше задоволення, коли вони працюють із використанням медіазасобів. Студента легше вмотивувати до роботи під час аудиторного навчання, тому що там викладач – авторитет, і він має безумовно більший вплив на здобувачів освіти. Виконуючи завдання самостійно студент розвиває навички критичного мислення, що допомагає індивідуалізувати процес навчання [34, 87 с.].

На сучасному етапі традиційне здобуття освіти конкурує з медіаринком. На вимоги суспільства з'являється потреба використання медіа у всіх сферах життя. Відштовхуючись від цього, слід сказати, що інтеграція медійної стратегії у процес навчання не лише викликана часом та розвитком людства, а й потрібна для наближення здобуття освіти до умов реального життя.

Імплементація медійної компетентності на занятті німецької мови має багато переваг. До прикладу, нові можливості взаємодії між студентами та педагогом. Інтеракція відіграє неабияку роль в освітньому процесі. Вона допомагає організувати взаємодію на занятті, і в цьому медійні засоби та технології також можуть допомогти. Роль викладача змінюється, тому що основна увага приділяється медіазасобам. Завдання викладача – підібрати той чи інший матеріал для створення відповідної атмосфери. У цьому контексті роль педагога забирають на себе медійні засоби. Медіазасоби здатні організувати педагогічну діяльність так, щоб студенти відчували, що

відіграють важливу роль у процесі навчання. Вони можуть змінювати, або пропонувати свої цілі навчання, вчитися виконувати завдання без допомоги викладача, а це означає – вчитися самостійності, організовувати взаємодію не лише з іншими студентами, а й медійними засобами, що підвищує мотивацію до вивчення іноземною мови, стають здатними до самоатестації тощо [65, 205 с.].

Медійна стратегія на занятті німецької мови призводить до мультимедійності. Тут йдеться про подання матеріалу не лише традиційним способом, а й за допомогою аудіо, відео, малюнків, анімацій, звуків, графіки тощо. Все це створює оптимальні психологічні умови, які стимулюють краще сприйняття, запам'ятовування матеріалу. Прослуховування автентичних текстів, діалогів у виконанні носіїв мови, перегляд відеорядів новин, фільмів про життя та менталітет в країні, мова якої вивчається. Всі ці аспекти впливають на зростання зацікавленості студентів до вивчення мови та розвитку мотивації до навчання. У студентів з'являється здатність до моделювання. Вони здатні моделювати реальні об'єкти та ситуації, вивчити той чи інший об'єкт чи явище у природних умовах, задіяти наочно-образні аспекти мислення, що відіграє виключно важливу роль у навчальному процесі.

Медійні технології як невід'ємна складова заняття німецької мови допомагають розвинути комунікативність. Студенти вчаться передавати інформацію безпосередньо у спілкуванні. Вони розвивають здатність ділитись інформацією в найкоротші терміни. Також студенти стають продуктивнішими. З часом вони починають виконувати завдання швидше та краще, автоматизовують рутинні операції, на які згодом не витрачається багато сил та часу [8, 311 с.].

Сучасні можливості роботи із медійними технологіями дозволяють студенту підлаштувати процес навчання під себе, тобто, зважаючи на свої

вміння та навички, спосіб сприйняття матеріалу, можливості, вони можуть самостійно обрати шрифт, розмістити ілюстрації, або ж навіть аудіо- та відеофрагменти. Виникає певна самостійність у виборі матеріалу. Студент самостійно обирає той спосіб навчання, який йому подобається, та який полегшує процес навчання, перетворює його у цікавий метод здобуття знань.

Сучасний студент може працювати з різними інформаційними джерелами, перетворювати інформацію, підбирати аргументи та підбивати підсумки. У результаті з'являється зацікавленість до вивчення предмету, адже студенти робить успіхи, і це, безумовно, мотивує до подальшої діяльності. Студенти мають можливість обрати власний оптимальний для себе темп навчання, стимулювати свою творчу активність [38, 143 с.].

Медіа засоби пропонують також певні виховні аспекти. Перш за все вони привчають до організованості. Робота з медійними технологіями розвиває вміння планувати власну діяльність, приймати рішення самостійно. Традиційна система освіти мотивує студентів до отримання певних досягнень як, наприклад, позитивні оцінки, вдала здача іспитів тощо. Використання медійної компетентності розвиває пізнавальні мотиви студента, що покращують процес засвоєння знань [7, 75 с.].

Навчання, яке підтримується медійними технологіями в цілому позитивно впливає на показники успішності студентів, жоден мета-аналіз не показує негативного ефекту. На ефективність навчання впливають різні фактори. Для того, щоб потенціал цифрових носіїв, що сприяють навчанню, був повністю використаний, відповідні технічні вимоги, тобто апаратне та програмне забезпечення, мають бути правильними. Викладач повинен адаптувати засоби масової інформації до змісту заняття та навчальних вимог і цілей та інтегрувати їх у заняття методологічно та дидактично.

Використання цифрових засобів масової інформації в цілому позитивно впливає на професійну діяльність студентів. Загалом шкідливого впливу на

ефективність навчання немає. З наявних досліджень неможливо зробити чіткий підсумок, що використання певних медійних засобів та технологій є особливо ефективним.

Тип викладання та педагогічний персонал відіграють, все ж, центральну роль: потенціал цифрових засобів масової інформації для сприяння навчанню набагато краще використовується в орієнтованих на студентів, проблемних та відкритих формах навчання, ніж у викладанні, орієнтованому на педагога.

Не можна назвати викладача зайвим у викладанні з використанням медіазасобів, це навпаки залежить від них самих. На занятті, яке дає студентам свободу самостійно регулювати та досліджувати складні завдання та проблеми, їм потрібна індивідуальна підтримка викладачів та/або колег. Використання медійних засобів також повинно бути ретельно підготовлене, щоб виникало якомога більше переваг у навчальному процесі.

Педагог відповідає за вдалу інтеграцію медіа у процес навчання. Коли студент працює з медійними засобами, педагог не залишається осторонь, адже саме він вводить ті чи інші технології у процес навчання, залежно від цілей та мети заняття. Викладач пропонує студентам безліч способів вивчення іноземної мови: за допомогою слухової, зорової пам'яті тощо. Медійні засоби допомагають традиційній методиці викладання проведення заняття з введенням чотирьох важливих видів мовленнєвої діяльності: читання, аудіювання, говоріння, письмо [43, 14 с.].

Традиційні методи викладання завжди були міцно закріплені у контексті здобуття освіти, та зараз вони розширюються, включаючи цифрові медіа. Саме в передачі контенту та інформації, також завдяки використанню цифрових носіїв інформації, відбулися кардинальні зміни за останні роки. Раніше вчитель часто виконував єдину роль передавати знання, сьогодні студенти набагато активніше беруть участь у розробці контенту. Визначаючи

засоби масової інформації у педагогічному контексті, варто взяти до уваги аспект вдосконалення, розглядаючи засоби масової інформації як технічну допомогу, яка дидактично розроблена для полегшення процесу викладання та навчання. Використання ЗМІ може бути вдосконаленням у тому, що для викладання відбираються ті засоби масової інформації, які максимально наближені до досвіду реальності. На занятті з використанням таких медіазасобів студенти здатні побачити реальну картину світу, відчувають себе в автентичному середовищі.

Залежно від навчальної групи, технічних вимог, наявних ресурсів та власної компетентності, викладач вирішує, які засоби масової інформації він використає, щоб зробити заняття максимально цікавим та продуктивним. Цифрові засоби масової інформації часто сприяють тому, щоб зробити заняття чіткішими, а отже, і більш реалістичними. Програми моделювання також підходять для повторення або додаткової ілюстрації, особливо тоді, коли потрібно передавати абстрактний зміст. На заняттях іноземної мови системи відеоконференцій можна використовувати для розвитку комунікативних навичок. Студенти можуть спілкуватися з носіями мови через відеоконференцію, обмінюватись інформацією і тим самим розвивати свої навички спілкування іноземною мовою, яка вивчається [69, 48 с.].

Створення власних медіапродуктів також сприяє переживанню реальності та дає можливість індивідуального підходу та запису змісту уроку шляхом активного навчання: якщо студенти на заняттях літератури створюють власний фільм, наприклад, вони беруть на себе роль персонажів фізично та розумово і можуть реалізовувати творчі ідеї. У той же час вони також дізнаються, як створюються медіапродукти, і в активній медіароботі розуміють їх ефективність та передумови. Такий вид діяльності на заняттях іноземної мови дає можливість розвинути критичне мислення. Студенти споживають певну інформацію, аналізують її, роблять підсумки та

займаються створенням власного медіапродукту на прикладі переглянутого і/або почутого.

Важко уявити заняття іноземної мови без використання медійних засобів та технологій. Для формування такої мовленнєвої компетентності як аудіювання викладач досить часто використовує електронні носії. Саме аудіо- та відеофрагменти, у яких беруть участь носії мови, допомагають студентам поринути в автентичне мовне середовище. Навчання аудіювання не може відбуватися лише за участі викладача. З методичної точки зору такий метод навчання вважається дещо неправильним, адже студент звикає до голосу, темпу говоріння, акценту викладача і йому стає важко сприймати мовлення інших людей. Якщо ж говорити про вивчення німецької мови, то йдеться про обов'язкове залучення носіїв мови до цього процесу. Під час аудиторного навчання уможливити це досить непросто, тому використання медійних засобів із залученням медіапродуктів за участю носіїв іноземної мови є важливим аспектом для досягнення цілей на занятті німецької мови [67, 89 с.].

Під час навчання читанню педагог пропонує студентам автентичні матеріали. Для того, щоб наблизити студентів до реальної картини світу часто використовуються статті з Інтернет-сторінок, електронних журналів тощо. Враховуючи той факт, що робота з медіа зацікавлює сучасних студентів, вони працюють вмотивовано, і відповідно до цього отримують кращі результати у процесі здобуття знань. Відштовхуючись від цього студент користується власними аналітичними здібностями у роботі з таким видом мовленнєвої діяльності як письмо. Критичне мислення та здатність до аналізу допомагають узагальнити прочитане та створити свій текст. Студентам значно більше сподобається працювати з такими медійними засобами як мультимедійна дошка, створення презентації у PowerPoint, аніж звичайні завдання по написанню текстів, які пропонує традиційна методика.

Медійні технології допоможуть також у формуванні комунікативних здібностей. Всесвітня мережа Інтернет пропонує безліч відеорядів німецькою мовою, наприклад, серіали. Їх можна розмежувати за рівнем підготовки студентів і пропонувати для перегляду на заняттях іноземної мови. Для полегшення сприйняття деякі серіали пропонуються з субтитрами, зокрема для глядачів з початковим рівнем знань. Це дає змогу практикувати не лише навички говоріння, а й також навички аудіювання та читання [49, 89 с.].

Вивчення іноземних мов з використанням медійних засобів має ряд певних переваг та недоліків, тому дискусії стосовно даного питання не зупиняються. Хоча можна сказати точно, що існує вагомий позитивний вплив використання медійних засобів та технологій на занятті іноземних мов. Ці переваги допомагають не лише урізноманітнити навчальний процес, а й допомагає студентам брати безпосередню участь у плануванні заняття, поставленні завдань. Студент розвиває критичне мислення, здатність аналізувати, робити висновки та, зрештою, створювати власні медіапродукти. Вивчення іноземних мов потрібно супроводжувати з використанням медіазасобів, адже це допомагає студенту побачити реальну картину світу, ознайомитися з автентичним матеріалом, пізнати країну, мова якої вивчається, та її культуру. Загалом існує безліч думок щодо імплементації медійної стратегії у процес навчання, але опираючись на власний досвід, ми можемо сказати, що обираючи ті медійні засоби, що відповідають тамі, цілям та меті заняття, медіаграмотний педагог здатен привести студентів до очікуваних результатів.

1.2 Поняття медійної грамотності студента.

У наш час освіта набуває нового значення для людства. Це один із найважливіших аспектів життя людини. Опираючись на вищесказане, слід ще раз відмітити важливість ролі медійної компетентності у навчальному процесі. Поряд з багатьма позитивними аспектами використання медіатехнологій постають і певні негативні наслідки для процесу здобуття освіти. Орієнтовно у другій половині ХХ століття постало питання плагіату. Тобто студенти не завжди використовують інформацію з мережі Інтернет свідомо, не використовують критичного мислення. Саме через це з'являється поняття медійної грамотності [52, 118с.].

Перш за все, медійною грамотністю повинен володіти педагог, адже правильний відбір тих чи інших медійних засобів та інформації для заняття іноземної мови – показник досвідченості та професіоналізму викладача. Ми йдемо в ногу з часом, тому дуже часто дозволяємо студентам користуватися засобами медіа у навчальному процесі. Саме цей фактор змушує нас привити до студентів вміння користуватись інформацією належним чином. Цю проблему допомагає вирішити медійна грамотність студентів.

Медіаграмотність має тісний зв'язок з усіма видами медіа: аудіо, відео, друкованими, графічними тощо. Вона дає можливість зрозуміти, як використовується масова комунікація у соціумі, дає здатність аналізувати, розвивати критичне мислення, створювати особисті медіатексти, допомагає визначати контекст інформації, її зміст, навчає інтерпретувати ту інформацію, що подають медійні засоби. Медіаграмотність допомагає зрозуміти інформацію, розвиває вміння реагувати на факти. Досить часто медіа не перевіряються належним чином. Ми стикаємося з такими поняттями як маніпуляція, фейкові дані [26, 37 с.].

Велике значення для медійної грамотності має створення власних медіапродуктів. Написання замітки в газету, статті, створення

відеофрагменту – все це допомагає студенту зрозуміти поняття медійної грамотності значно краще, адже студент сам поринає в атмосферу створення масової інформації і значно покращує свої аналітичні здібності. Студенти мають власний погляд на створення контенту і, відповідно, здатні інтерпретувати та аналізувати вже існуючу інформацію. Перед створенням власного контенту, який допомагає зрозуміти медійну грамотність глибше, науковці радять систематичне опрацювання медіапродукції, її аналіз, критика. Викладач може поставити завдання оцінити дану продукцію за певними розробленими спільно критеріями оцінювання. Такі етапи роботи з медіапродукцією мають інтерактивний характер.

Медіаосвіта – це свого роду вивчення медіа. Цей принцип дещо відрізняється від здобуття знань за допомогою медіа. Тут студент повинен пізнати те, як створюється інформація, як вона розповсюджується. Це важливий етап у підготовці медіаграмотного фахівця, адже лише працюючи над такими матеріалами, можна повністю пізнати сутність медіапродукції. Перед тим, як давати студенту завдання написати статтю на конкретну тему, педагогу слід ознайомити його з іншими продуктами ЗМІ на цю тему. Перед завданням зняти відеофрагмент викладачу слід показати студентам ряд таких відео на таку ж тему. Це не означає, що студент повинен відтворити те ж, що й побачив, і з чим його ознайомив педагог. Студент аналізує побачене, вводить в дію своє аналітичне та критичне мислення та, зробивши певні висновки, виконує завдання [57, 88 с.].

Вітчизняні дослідники даного питання, В. Лук'янець, О. Мосіюк, вважають, що не існувало конкретної єдиної теорії медійної грамотності, тому умовно їх можна поділити на такі:

- ідеологічна;
- захисна;
- теорія задоволення потреб аудиторії;

- практична;
- естетична;
- семіотична;
- теорія формування критичного мислення;
- культурологічна [23, 53 с.].

Згідно першої (ідеологічної) теорії поняття медіа розглядається як маніпулятор громадською думкою. Все це відбувається в інтересах певних людей, класів чи націй. Молоде покоління – аудиторія, на яку найлегше здійснити будь-який вплив, а особливо вплив через медійні засоби. Тому в цьому аспекті медіазасоби мають певні негативні наслідки.

Друга теорія має захисний характер, тобто захищає від негативного впливу медіа. Якщо звернутися до першої, ідеологічної теорії, то можна зробити висновок, що все таки існують певні негативні наслідки від використання медійних технологій. Прихильники захисної теорії теж такої думки. Молоде покоління звикло відображати у реальному житті те, що побачили через екран. Для них це свого роду зразок. Цю аудиторію можна назвати пасивною, тобто такою, що поглинає інформації без аналізу та критичного мислення. Метою медійної грамотності у студентства в даному випадку є боротьба з таким впливом на молодь. Викладачі повинні провести так звану паралель між віртуальним та реальним. Тому дана теорія потрібна для захисту громадян від фейкової інформації та шкідливого впливу на населення.

Існує така теорія, що медійні технології слугують для задоволення потреб аудиторії. Це пояснюється тим, що студенти можуть звернутися до медіа з конкретною метою: знайти потрібну інформацію, оволодіти доступом до того чи іншого контенту тощо. Мета цієї теорії така, що медійна грамотність існує для того, щоб людина могла оволодіти лише потрібною інформацією.

Друга назва практичної теорії – «теорія таблички множення». Мається на увазі використання даних автоматично, так як людина працює із табличкою множення. Основна увага приділяється відпрацюванню вмінь та навичок, які допомагають у пошуку потрібної інформації без участі зайвої. Одним з основних завдань є навчання студентів користуватися медіатехнологіями та використовувати обладнання. Ця теорія навчає користуватися технічними пристроями та створювати особистий контент.

Через естетичну (художню) теорію медійної грамотності розуміння та вміння користуватися медіа постають перед нами як різновид мистецтва. Недарма поняття медійної грамотності ми звикли співвідносити з поняттями критичного мислення, аналізу, інтерпретації інформації.

Прихильники семіотичної теорії звикли вважати, що медіа приховують певний знаковий характер. Тому завданням медійної грамотності вони вважають допомогу пасивній аудиторії, яка поглинає інформацію без аналітичного мислення, правильно сприймати дані, що подаються медіа. Роль медіаграмотності – навчити молодих людей аналізувати інформацію, вдаватися до критичного мислення, робити висновки з тієї інформації, яку вони поглинають.

Медійна грамотність пропонує також теорію розвитку критичного мислення. Як вже було сказано, одним із найважливіших завдань медійної грамотності є захист населення від маніпуляторного характеру медіаданих. Часто медіа подають такі інформацію, через яку їх називають четвертою владою, адже через них легко маніпулювати людством та нав'язувати свої пріоритети. Викладач повинен розповісти студентам про такий шкідливий вплив медійних засобів на населення і вчити їх запобігати негативним наслідкам. Тільки опираючись на своє критичне мислення студент, та й будь-яка людина взагалі, здатен аналізувати інформацію та використовувати її з

користю. Студент повинен вміти розмежовувати загальновідомі факти і ті дані, у достовірності яких потрібно переконатися.

Представники культурологічної теорії переконують, що медіа пропонують інтерпретацію інформації, а не нав'язують її. Споживачі медіапродуктів самостійно аналізують дані, інтерпретують тексти. У цьому аспекті завданням медійної грамотності є показати студентам, що медіа створенні для того, щоб збагатити знання, розвинути сприйняття.

Здобуття медійної грамотності можна охарактеризувати як процес розвитку студента з використанням медійних засобів. У студента розвиваються комунікативні здібності, вміння аналізувати та узагальнювати, сприймати інформацію, інтерпретувати її. У сучасному світі людина безумовно повинна вміти користуватися інформаційним полем преси, телебачення, Інтернету. Пасивні споживачі інформації, які не аналізують побаченого та почутого, є тією аудиторією, якою легко маніпулювати за допомогою можливостей медійних технологій XXI століття. Саме тому питання медійної грамотності постає все частіше. Здатність до аналізу інформації впливає на розвиток суспільства, адже людина росте і розвивається в умовах технологічного прогресу, де медійні технології займають неабияке місце [75].

Роль викладача у процесі формування медійної грамотності займає важливе місце. Педагог повинен наштовхнути студентів до здатності споживати інформацію свідомо. На заняттях іноземної мови слід подавати інформацію за допомогою медійних засобів та аналізувати її зі студентами. До текстових завдань, таких як статті, замітки з автентичних газет тощо, можна пропонувати ряд завдань, що розвивають критичне мислення: аналіз текстової інформації, узагальнення та підбиття підсумків по прочитаному, інтерпретація тексту. Це сприяє не лише вмінню аналізувати, а й формує культуру спілкування з медіа, розвиває повноцінне сприйняття інформації.

Ще одне завдання медійної грамотності – підготовка молодого покоління до сприймання сучасних у мов життя. Мається на увазі, що студенти повинні правильно сприймати інформацію не лише для того, щоб використати її, а й з метою адаптації до сучасного світу. XXI століття можна впевнено назвати століттям інформації. Ми поглинаємо її кожного дня, інколи навіть не розуміючи наслідків. Саме медійна грамотність здатна навчити сприймати інформацію, усвідомлюючи її вплив на психічне здоров'я [33, 175 с.].

Людина, яка орієнтується в медійному просторі здатна знаходити та виділяти потрібну інформацію, робити аналіз та систематизувати дані, що вона отримала, перетворювати інформацію. Сучасному студенту безумовно потрібно володіти такими здібностями, адже з власного досвіду ми можемо сказати, що дедалі рідше студентство звертається до традиційного підручника, а все частіше використовує інформацію, що пропонується мережею Інтернет. Людина, яка володіє медійною грамотністю здатна віднайти саме ту інформацію, яка знадобиться у подальшому використанні, відрізнити фейкові дані від правдивих, що надзвичайно важливо для сприйняття з психологічної точки зору.

Враховуючи те, що з часом виникає все більше медійних технологій, а відповідно й медіапродуктів, медійна грамотність набуває дещо нового значення. Тепер ми говоримо не лише про здатність до критичного мислення, аналіз даних, інтерпретація. Йдеться про розвиток комунікативних здібностей, що допомагають взаємодіяти із соціумом. Також розвивається творчість, адже досить часто виконуючи завдання, ми не лише інтерпретуємо медіапродукт, а опираючись на запропоновану інформацію створюємо свій власний [17, 92 с.].

Перш за все, ми готуємо майбутніх вчителів. Сучасний педагог повинен володіти медійною грамотністю для того, щоб готуватися до уроку

із застосуванням медіазасобів правильно. Мається на увазі такий урок, на якому будуть досягнені поставлені цілі та мета, який відповідатиме темі. Обираючи медіа, що будуть використанні на занятті, педагог повинен звертати увагу на ці аспекти. Саме тому варто вивчати медійну грамотність ще на етапах формування вчителя.

Розуміння медіа як чогось автономного та самостійного має важливе значення для людини. Потрібно розвивати не лише вміння сприймати та аналізувати, а й зайняти активну критичну позицію стосовно медіа.

Ми вважаємо, що для ефективного опанування медійною грамотністю потрібно залучати студентів до постійного створення власних медіапродуктів. Ця думка виникла опираючись на те, що студенту слід навчитися сприймати медійну продукцію не як щось сакральне, а підходити до неї з критичної точки зору.

Враховуючи вплив медіа на життя сучасної людини слід також зазначити, що медіаграмотність у якійсь мірі відповідає за те, як ми сприймаємо суспільство, яке нас оточує, весь навколишній світ. Часто зустрічається фейкова інформація, створена для того, щоб маніпулювати людьми, впливати на сприйняття ними світу, думки. Досить часто та картина світу, що ми бачимо у медіа, відрізняється від реального світу. Медійна грамотність важлива саме для того, щоб вміти відрізнити віртуальне від реального, захистити себе, сприймати інформацію критично [11, 156 с.].

Слід зауважити, що вміння орієнтуватися в медійних засобах та мас-медіа є важливою складовою опанування медійної грамотності. Теоретичні надбання з даного питання, що розроблено в Україні, опираються саме на аспект вивчення мас-медіа, в той час як країни Заходу практикую медійну грамотність вже досить давно та в більшій мірі беруть до уваги саме розвиток аналітичних здібностей, критичного мислення, вміння узагальнювати

отриману інформацію. Розробки українських вчених передбачають вивчення медіатехнологій, їх застосування у процесі навчання.

За останні роки медійна грамотність набула великого значення для людства. Науковці з різних частин світу висловлюють свої погляди стосовно даного питання. Так, розвиток медіаграмотності залежить від того, про яку країну чи регіон йдеться. До прикладу, у Канаді, Новій Зеландії та Австралії медійна грамотність вивчається ще з малого віку у шкільній програмі. У Сінгапурі велика увага приділяється інтернетбезпеці. Чиновники деяких малорозвинених країн тільки нещодавно почали стикатися з питанням медійної грамотності, адже рівень загальної освіти населення не такий високий, як в інших країнах світу [32, 38 с.].

Велика увага приділяється кінематографу. За останні десятиліття він став потужним способом передачі інформації, поширення повідомлень. Кінематограф не лише зображає чітку картину світу, а й відзеркалює образ суспільства, його звичаї, думки, цінності. Кіно досить поширене серед молодого покоління, саме тому європейські дослідники даного питання запропонували підійти до його вивчення.

Варто донести до молодого покоління, що слід проводити паралель між віртуальним та реальним. Студенти отримують нову інформацію через медійні засоби чи не щодня. Важливо ознайомити їх з поняттям медійної грамотності, та який великий вплив вона має на людей.

Молоде покоління, зокрема, студенти – це ті люди, за якими майбутнє нашої держави. У ХХІ столітті надзвичайно великий вплив на виховання цього покоління має мас-медіа. Невміння користуватися даними, сприймати інформацію, може призвести до розвитку пасивного людства, яким легко маніпулювати і переконувати у тому, що вигідно тим чи іншим верствам населення [48, 51 с.].

Медійна грамотність розвиває критичне мислення, здатність аналізувати інформацію, робити висновки та оцінювати дані. Все це – навички, якими повинен володіти студент закладу вищої освіти у XXI столітті.

1.3 Основні засади відбору медійних засобів для навчання іноземної мови.

Інформатизація освіти з часом стає популярнішою та входить у новий етап розвитку. Важко не помітити, що у процесі навчання все частіше спостерігається впровадження інформаційних та медійних технологій. Удосконалення методики викладання німецької мови з використанням медійних засобів у закладах вищої освіти є актуальним питанням на сьогоднішній день.

Останнім часом сучасна методика викладання німецької мови включає роботу над видами мовленнєвої діяльності, формуванням мовленнєвої та міжкультурної компетенції не тільки за допомогою традиційної навчальної програми, а й з використанням автентичних Інтернет-ресурсів, блогів, подкастів. Це зумовлено розвитком медійних технологій та мас-медіа. Використання даних ресурсів забезпечує здатність студентів до мовної практики, самостійної роботи [68, 80 с.].

Як відомо, молоді люди проводять значний час перед моніторами комп'ютерів та телевізорів. Аудиторія студентства звикла вбачати у медійних засобах розважальний характер. Також більшість людей старшого покоління вважають, що вплив медіа має лише негативні наслідки, підлітки проводять занадто багато часу поруч з технічними засобами. Однак, навіть не підозрюючи цього, у молодих людей розвивається критичне мислення.

Сьогодні використання мас-медіа стало частиною вивчення іноземних мов у закладі вищої освіти. Педагоги намагаються зробити навчальний

процес цікавим та ефективним. Все частіше вони звертаються до таких навчально-дидактичних матеріалів:

- аудіо (радіо, музика тощо);
- відео (кіно, відеофрагменти, телепередачі, блоги);
- візуалізація (фото, презентації, комікси тощо);
- преса (журнали, газети).

Як відомо, використання медійних засобів – шлях до успішної діяльності студента на занятті іноземної мови, досягнення поставлених задач під час навчального процесу.

Одним із найважливіших завдань викладача вищої школи є відбір тих медійних засобів, що допоможуть у досягненні поставлених цілей. Залежно від рівня підготовки, вікової категорії, інтересів, мети заняття педагог відбирає потрібні медіа для заняття німецької мови. Він інтегрує медійні засоби у навчальний процес. Для цього розроблено програмне забезпечення, яке викладач вищої школи може інтерпретувати залежно від змісту заняття. До прикладу, словники, методичні розробки вправ на певний вид мовленнєвої діяльності тощо. Це дозволяє:

- роботу з автентичним матеріалом;
- доступ до іншомовної культури;
- комунікацію з носіями мови тощо.

Для того, щоб заняття з використанням медійних засобів пройшло успішно, слід звернути увагу на такі аспекти: введення неформальних видів навчання, інтегрування у навчальний процес умов для ситуативного навчання; заохочення студентів до активної роботи, створення сприятливих умов під час навчального процесу [71].

Результат навчального процесу залежить від правильно поставлених цілей та мети, обраних матеріалів. Роль підібраних навчальних матеріалів є однією з найвагоміших у процесі навчання, тому питання їх відбору є

важливим серед методистів. Якщо говорити про використання медійних матеріалів, то це також важливий етап у підготовці заняття німецької мови.

Вони повинні характеризуватися такими ознаками:

- забезпечення мотивації до навчання;
- допомога організувати процес навчання;
- відповідність до поставлених цілей тощо.

Відбір матеріалів повинен також базуватись на технічному забезпеченні. До прикладу, при використанні аудіо- та відеоматеріалів слід переконатись, що в аудиторії наявний програвач, комп'ютер, при відборі презентацій, інших візуалізацій варто бути певним у наявності проектора, мультимедійної дошки тощо [79].

Серед інших факторів відбору навчального матеріалу є й такі:

- вимоги поставлені навчальною програмою;
- мета навчання;
- вміння та навички студентів;
- умови організації навчання.

Відбір медійних засобів для навчання німецької мови безпосередньо залежить від виду мовленнєвої діяльності, який практикується. Для навчання читання варто відбирати, наприклад:

- статті з газет, журналів, Інтернет-сторінок;
- замітки;
- блоги;
- подкасти;
- Інтернет-оголошення;
- буклети;
- листи;
- емейли;
- електронні книги;

- постери;
- презентації.

Педагог може запропонувати студентам прочитати текст та виконати ряд завдань до нього.

Для навчання аудіювання можна використовувати:

- відео- та радіопроеграми;
- аудіокниги;
- музичні файли;
- блоги;
- подкасти;
- новини тощо.

Одним із завдань, які можна запропонувати студентам після прослуховування є, наприклад, підготовка доповіді на певну тему.

Використання медійних засобів у навчанні має певні переваги. Передусім це використання автентичних матеріалів. Студент відразу вчиться сприймати інформацію від носія мови, знайомиться з повсякденною лексикою, поповнює словниковий запас діалектами.

Використання медійних засобів на занятті німецької мови забезпечує розвиток різноманітних комунікативних стратегій. Інколи в пригоді стають навіть ті медіазасоби, що не були створені для інтеграції у навчальний процес. Найбільше такі засоби допомагають у вивченні культури країни, мова якої вивчається. На занятті, де вивчається тема «транспорт», можна використовувати розклади, схеми руху транспорту, тему «їжа» можна вивчати, використовуючи різноманітні меню тощо. Особливо популярними є перегляд фільмів та прослуховування музики на заняттях іноземної мови. Такі форми роботи можна використовувати для роботи в групах [3, 286 с.].

Як відомо, обов'язковим аспектом заняття іноземної мови є формування чотирьох видів мовленнєвої діяльності: аудіювання, говоріння,

письмо та читання. Однією з вимог використання медійних засобів на занятті є тренування цих видів діяльності.

Для досягнення цієї цілі потрібно зробити заняття практично-орієнтованим. Йдеться про те, що на занятті німецької мови потрібно віддавати перевагу таким видам діяльності, що передбачають тренування мовлення. Кожне заняття повинне включати в себе постановку тих цілей, що допоможуть у формуванні мовленнєвої компетентності [14, 154 с.].

Що стосується відбору відповідних медійних засобів, то вони повинні бути такими, що відповідають цілі та меті заняття. Якщо ми говоримо про формування мовленнєвої компетентності, то потрібно підбирати такі медіапродукти, після опрацювання яких є можливість висловити свою думку, організувати дебати, дискусію, доповідь, усну відповідь на запитання.

Існують також такі комунікативні завдання: повторення за викладачем, переклад, побудова речення за зразком. Всі ці вправи несуть за собою ціль комунікативного вправління.

Комунікативне вправління – мовленнєва діяльність у нових, незнайомих умовах та ситуаціях, яка має певну мету. До прикладу, це виконання комунікативної вправи, що пов'язане із природними умовами, або ж штучними, спеціально створеними викладачем.

Такі завдання повинні відповідати медіаматеріалу, що викладач відбирає для заняття. Можна, наприклад, прослухати діалог на вибрану тему і дати студентам завдання відтворити його. Після того можна створити штучне середовище для мовлення – задати тему, на яку студенти повинні скласти діалог за попередньо прослуханим зразком [5, 202 с.].

Найважливішим у відборі медійних засобів на заняття німецької мови є врахування таких аспектів:

- вікова група студентів;
- їх інтереси;

- спеціальність;
- тема заняття;
- ціль та мета;
- рівень знань студентів.

Як ми вже зазначали, використання медійних засобів на заняттях іноземної мови у вищій школі несе за собою безліч позитивних моментів. Наприклад, розвиток критичного мислення, підвищення мотивації студентів до вивчення предмету, перенесення у іншомовне середовище, можливість ознайомлення з культурою, менталітетом країни, мова якої вивчається тощо [37, 14 с.].

Медійні засоби на занятті німецької мови перетворюють навчання у цікавий процес, стимулюють студентів до навчання та роблять досягнення поставлених цілей швидшим та ефективнішим за тієї умови, коли медіапродукти, що використовуються на занятті відповідають змісту. Одним з найважливіших завдань викладача на занятті німецької мови із застосуванням медійних засобів є правильний відбір медіапродуктів, адже тільки так можна досягнути результативності у вивченні мови.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ВПРОВАДЖЕННЯ МЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ У ПРОЦЕС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

2.1 Структура заняття німецької мови з використанням медійних засобів.

Як ми вже зазначали, використання медійних засобів на занятті німецької мови у закладах вищої освіти сприяє засвоєнню знань студентів, переносить їх у автентичне середовище тієї країни, мова якої вивчається, допомагає краще зрозуміти спосіб життя, менталітет німецького населення.

Структура заняття іноземної мови має певні етапи та формується в залежності від поставлених цілей та змісту.

Можна виділити такі етапи:

- початок;
- основна частина;
- заключна частина заняття.

На початку заняття іноземної мови слід обов'язково звернути увагу на такі аспекти:

- організаційний момент;
- створення іншомовного середовища.

Під час організаційного етапу слід підготувати студентів до активної співпраці на занятті. Сюди входить привітання, обговорення цілей заняття, спонукання студентів до ефективної роботи. Що стосується створення іншомовного середовища – це важлива функція будь-якого заняття іноземної мови. Цей етап є важливим для того, щоб підготувати студентів до роботи з іншомовною діяльністю. Викладачі використовують такий вид діяльності як мовленнєва зарядка. Це своєрідна бесіда зі студентами на задану тему. З психологічної точки зору даний компонент є важливим, адже так відбувається налаштування артикуляційного та слухового апарату студентів на німецьку мову [66, 78 с.].

Важливо пам'ятати, що загальні теми, наприклад, про погоду, пори року тощо, не дають студентам можливості брати участь в бесіді із зацікавленістю, вмотивовано. Найкраще використовувати актуальні теми: обговорення новин, актуальної події. Тут студенту не знадобляться автоматизовані навички опису тих тем, з яким він працює найчастіше. Підіймається інтерес до теми, бажання почути думку інших стосовно того чи іншого питання, висловитись самотужки [70, 98 с.].

Перед проведенням такого виду діяльності студентам можна запропонувати перегляд новин, або статтю з газети чи журналу. Застосування медійних засобів іншомовного походження будуть викликати інтерес до подій, що відбуваються у світі, адже студенти можуть почути думку не лише українських ЗМІ, а й німецьких видань, порівняти їх.

Бесіда – не єдиний можливий варіант проведення мовленнєвої зарядки. Важливо залучати студентів до різноманітних видів діяльності, адже виконання однотипних завдань можуть зменшувати стимул до вивчення мови.

Можна запропонувати студентам послухати аудіо: короткі оповідання, вірш, новини. Можна використати медіаматеріали, які пропонує сайт dw.com. Німецька радіостанція та канал Deutsche Welle пропонує іншомовним слухачам прослухати новини в уповільненій версії. Після прослуховування актуальної інформації на занятті можна обговорити почуте. Слід обов'язково забезпечувати невимушену атмосферу, тоді студенти матимуть бажання спілкуватися та не відчуватимуть страху перед комунікацією іноземною мовою.

Під час основної частини заняття виконується найважливіша функція – виконання поставлених завдань. Існують такі компоненти основної частини:

- подача матеріалу;
- тренування нового матеріалу;

- тренування мовленнєвої діяльності;
- підбиття підсумку;
- контроль вмінь та навичок.

При подачі нового матеріалу викладачу слід звернути увагу на кількість матеріалу, в якому порядку його слід подавати та на обмеження в часі. Обов'язково треба брати до уваги те, що кількість часу на вправління повинна перевищувати кількість часу на пояснення. Для цього етапу можна запропонувати учням прочитати статті з газет, перегляд відеофрагментів.

Особливим етапом заняття німецької мови є тренування вмінь та навичок роботи з матеріалом. Суть та складність етапу полягає в тому, що студенти тренують не лише ті знання, які вони здобули на даному занятті, а й всі попередні. Що стосується використання медійних засобів на цьому етапі, то можна запропонувати цілий ряд вправ, які студенти виконують після опрацювання медіаматеріалу. До прикладу, для знайомства з темою «транспортні засоби» викладач може запропонувати розклад та маршрут того чи іншого транспорту. Після опрацювання нової лексики та граматичних одиниць студентам дається завдання розповісти про графік маршруту одного з транспортів. Також можна прослухати актуальні новини стосовно трафіку на дорогах та дати відповіді на запитання, чи можуть маршрутні засоби керуватися тим чи іншим маршрутом [61, 92 с.].

При роботі над темою «захист навколишнього середовища» можна запропонувати студентам відео- або ж аудіодискусію з теле- чи радіоканалу, кількість яких на сьогоднішній день вражає. Після перегляду/прослуховування студентів можна поділити на команди та дати завдання, - зайняти позицію когось з дикторів та навести аргументи «за і проти».

Обирати медійні засоби для заняття іноземної мови потрібно з великою обережністю. Слід звертати увагу та той комплекс вправ, який пропонується

для відпрацювання вмінь та навичок. І медіапродукти, і вправи для тренування матеріалу повинні відповідати темі заняття, цілям та меті. Вони повинні бути взаємопов'язаними, і робота з ними повинна приносити позитивний вплив на мовленнєву діяльність [63, 231 с.].

Важливим етапом на занятті іноземної мови є узагальнення вивченого. Викладачу слід правильно підібрати вправи, які покажуть результат, узагальнення того матеріалу, над яким проводилася робота на занятті. Йдеться про узагальнення не лише нового, а й вивченого раніше матеріалу.

Контроль вмінь та навичок можна здійснювати двома способами:

- поточний контроль (контроль вмінь та навичок під час навчального процесу);
- підсумковий контроль (контроль, який здійснюється після опрацювання теми).

Слід зауважити, що для виконання поточного контролю не відводиться окрема кількість часу.

Варто відводити достатню кількість часу на перевірку домашнього завдання. Зазвичай студенти, чий викладач не перевіряє домашнього завдання, часто нехтують знаннями та не виконують його. Слід показувати студентам, що це важливий етап у формуванні іншомовної компетентності. Для перевірки домашнього завдання існує два способи:

- виділити окрему кількість часу для перевірки тих завдань, що студенти виконали вдома;
- перевірити знання студентів, які вони мали отримати, виконавши домашнє завдання, у іншій класній вправі.

Неможливо сказати, що якийсь з етапів є правильнішим. Як будь-яка діяльність на занятті німецької мови, перевірка домашнього завдання не повинна бути однаковою на кожному занятті. Кожен етап повинен бути цікавим і таким, що стимулює студентів до навчання.

Навіть такий етап, як перевірка знань, можна провести з використанням медійних засобів. За допомогою мобільних додатків можна створити тестування, яке допоможе викладачу переконатися в тому, що студенти підготувалися до заняття. Якщо ж домашнім заняттям студентів було опрацювання деяких лексичних одиниць, можна запропонувати їм до перегляду відеофрагмент із новою лексикою та завдання до нього.

Останній етап заняття іноземної мови – заключна частина. На кінці заняття варто підсумувати вивчений матеріал та зробити висновок щодо досягнення поставлених цілей та мети.

Заключна частина складається з таких одиниць:

- підбиття підсумків заняття;
- домашнє завдання.

Завдання викладача вкінці уроку – підбити підсумки, вказати на переваги та недоліки під час вивчення даної теми, оголосити зароблені бали, пояснити домашнє завдання. Досить популярним стає виконання домашніх завдань на мобільних пристроях. Існує велика кількість програм, які перетворюють навчання, зокрема виконання домашніх завдань, на такий процес, який зацікавить студентів та вмотивує до вивчення німецької мови .

Використовуючи медійні засоби на різних етапах заняття іноземної мови студенти можуть побачити реальну картину світу, дізнатися нову інформацію про ті речі, які їх цікавлять.

Структура заняття німецької мови з використанням медійних засобів залежить безпосередньо від цілей та мети заняття. Деякі етапи можуть бути пропущеними. Необов'язково проводити їх в тій послідовності, яку ми описали. Кожен викладач сам вирішує, в якій послідовності проводити діяльність та які медійні засоби найкраще використати для ефективного навчання. Потрібно брати до уваги тему заняття і ні в якому разі не забувати про такі аспекти як вік студентів, їх інтереси, рівень загального розвитку,

спеціальність. Медійні засоби не лише зробилять заняття цікавішим та ефективнішим, а й дозволить студентам поринути в іншомовну атмосферу.

Пропонуємо переглянути розробку заняття німецької мови із застосуванням медійних засобів (Додаток А). Візьмемо, до прикладу, підручник *Begegnungen A2 Kapitel 2* з темою *Hobbys und Freizeit*. На початку заняття слід вмотивувати студентів до роботи та перенести їх до іншомовного середовища. Можна використати відеоматеріал з каналу *WELT Nachrichtensender* на тему вільного часу.

Йдеться про опитування серед німців, як вони проводять свій час. Після перегляду даного медіафайлу студентів можна запитати, як проводять свій вільний час вони. Пізніше можна запропонувати їм дати порівняльну характеристику проведення вільного часу в Німеччині та серед українців.

Коли студенти готові до комунікації іноземною мовою, ми продовжуємо працювати над новим лексичним та граматичним матеріалом. Для цього виконуємо вправу на відпрацювання лексичних одиниць по даній темі. Для виконання цієї вправи можна використати мобільний додаток *Quizlet*. Суть полягає у тому, що викладач створює флеш-картки зі словами німецькою мовою, їх перекладом на рідну, українську мову та, по бажанню, з ілюстраціями. Дана програма дозволяє не лише прочитати слова та їх переклад, а й прослухати їх правильне звучання, що вважається надзвичайно важливим у вивченні іноземної мови.

Наступним етапом є опрацювання статті з німецького блогу. Опрацьовуємо розповідь підлітка про свої захоплення. Після прочитання тексту виконуємо вправу *A2*, де нашим завданням є впорядкувати дієслова так, щоб отримати цілісні словосполучення до теми. Наступним етапом цієї вправи можна запропонувати студентам обрати ті словосполучення, що відповідають захопленням головного героя блогу та утворити речення з граматичною конструкцією «*man kann*», що вивчається у даному розділі.

Наступний етап заняття – перегляд статистики улюблених занять німців за 2018-2020 роки. Студенти діляться на 3 групи, кожна з яких опрацьовує окремий рік у статистиці. Після цього групи озвучують результати та порівнюють їх у формі пленарного засідання.

Студенти слухають та читають текст, запропонований підручником та відповідають на запитання після нього. Вправа пов'язана з описом статистики, чим ми вже займалися попередньо, тому це не повинно викликати труднощі.

Для тренування навичок слухання ми використовуємо матеріал з Інтернет-сторінки dw.com, а саме німецький серіал *Nickos Weg – Folge 22: Freizeitstress*. Після перегляду даного відеофрагменту студентам пропонується пройти вікторину за допомогою сервісу kahoot.it. Викладач створює вікторину із запитаннями та варіантами відповідей. Пізніше надсилає студентам код доступу, і студенти починають працювати. На комп'ютері висвітлюється запитання та відповіді. Великою перевагою є те, що відповідають студенти, використовуючи свої мобільні пристрої. Після проходження так званого тестування студенти можуть побачити свої результати та рейтинг цілої групи. До опрацювання можна запропонувати такі запитання з відповідями:

- Was hat Inge mitgebracht?
 - a) ein paar Sachen für die Arbeit;
 - b) die CDs;
 - c) ein paar Kleinigkeiten für den Umzug;
 - d) einen Salat zum Frühstück.
- Was haben Tarek und Max gemacht?
 - a) ein Buch gekauft;
 - b) einen Ausflug gebucht;
 - c) ein paar Sachen mitgebracht;

- d) fünf E-Mails geschrieben.
- Warum ist Inge stressing?
 - a) sie ist hungrig;
 - b) sie hat keine Zeit;
 - c) sie hat viele Werbung bekommen;
 - d) sie ist umgezogen.
- Welche Angebote hat sie bekommen?
 - a) grillen, schwimmen, segeln;
 - b) segeln, surfen, wandern;
 - c) Fußball spielen;
 - d) surfen, singen, tanzen.
- Was muss sie noch machen?
 - a) einkaufen gehen;
 - b) arbeiten;
 - c) E-Mails lesen;
 - d) surfen.

На завершальному етапі заняття німецької мови з використанням медійних засобів студентам можна запропонувати створити власний медіапродукт. Важливо давати студентам волю у виборі. Можна запропонувати цілий ряд завдань до виконання, наприклад, створення блогу, статті на тему вільного часу, запис відеофрагменту, розробка порівняльної статистики, замітка у газету, журнал тощо.

Під час демонстрації результатів студентами, інші учасники навчального процесу уважно слухають, коментують, задають запитання, дискутують. Такі завдання підвищують мотивацію до комунікативної діяльності, розвивають інтерес до вивчення мови та тренують мовленнєві вміння та навички студентів, що є найважливішим завданням на занятті іноземної мови.

Наступною підтемою розділу *Hobbys und Freizeit* є *Musik*. Тут ми працюємо з такою граматичною темою, як модальні дієслова (Додаток Б). З ними студенти вже ознайомлені, тому наше завдання – пригадати їх вживання та граматичну структуру речення з використанням модальних дієслів. Для цього студентам пропонується прослухати пісню *Laura van Bern* – *So leicht*. Після першого прослуховування студентам пропонується текст пісні із пропущеними словами. Їх завдання – заповнити текст правильними лексичними одиницями під час другого прослуховування.

Наступним завданням студентів є дати відповіді на запитання по тексту:

- Was kann die Sängerin machen?
- Was kann sie nicht?

Студенти виконують вправу A9 на сторінці 39, де пригадують значення модальних діяльності. Після цього їх завданням є скласти речення з цими дієсловами, що безпосередньо стосуються їх.

Наступної вправою є A10, де студентам слід впорядкувати слова, що позначають музичні інструменти з відповідними ілюстраціями. Після опрацювання лексики студентам можна запропонувати аудіо із звучанням різних інструментів. Їх завдання – назвати німецькою мовою інструмент, звучання якого вони почули.

Як відомо, Німеччина славиться багатьма представниками музичної культури. Тому студентам пропонується прослухати радіопередачу із радіоканалу *Deutsche Welle* під назвою *Deutschland – das Land der klassischen Musik*. Після прослуховування студенти діляться на дві групи, одна з них готує аргументи, які свідчать про позицію «за» фінансування культури, інша група – «проти».

Студентам дається час на обговорення та підготовку аргументів. Після чого відбувається дискусія. Під час завдань такого плану розвиваються навички аудіювання та говоріння.

Наступний етап основної частини заняття – дискусія на тему жанрових різновидів музики. Кожен студент обирає жанр музики, який йому до вподоби на відповідає на ряд запитань:

- Hören Sie oft Musik?
- Welche Musik mögen Sie, welche Musik mögen Sie gar nicht?
- Gehen Sie manchmal in Konzerte?
- Mögen Sie Opern? Waren Sie schon mal in einer Oper?
- Kennen Sie die Musik von Wolfgang Amadeus Mozart?

Після обговорення даних запитань студенти приступають до прослуховування та читання тексту про Моцарта, де пригадують граматичний матеріал Präteritum. Завдання вправи – написати інфінітивну форму дієслова до кожного дієслова у минулому часі.

Підручник *Begegnungen A2* пропонує виконання декількох вправ після прочитання тесту. Першим завданням є відповіді на запитання у форматі «richtig-falsch», наступне передбачає надання відповіді словом з тексту.

Наступним завданням можна запропонувати студентам знайти цікаву інформацію у мережі Інтернет. Вони можуть поділитися на групи та віднайти нові, невідомі для них факти про композитора. Для цього вони будуть використовувати радіо, відеопередачі, статті з газет, замітки тощо.

Заключна частина заняття іноземної мови передбачає підбиття підсумків вивченого. На цьому етапі студенти можуть підготувати власні доповіді про музику в цілому, використовуючи лексичні та граматичні конструкції, що були вивчені на даному занятті.

Ми дійшли висновку, що структура заняття німецької мови із застосуванням мобільних додатків безпосередньо залежить від мети та цілей

навчання. Відбір медійних матеріалів повинен бути зумовленим багатьма чинниками, що впливають на час засвоєння матеріалу студентами, мотивацію до вивчення, зацікавленість у тематиці занять тощо.

Усі описані вище компоненти заняття німецької мови можуть варіюватися викладачем в залежності від того, які завдання повинні бути досягненні.

Слід пам'ятати, що усі медійні засоби несуть в собі виховний характер, тому їх підбір є досить важливим етапом у підготовці викладача до заняття. Медійні засоби, що використовуються за занятті повинні відповідати етапам уроку. Наприклад, медіапродукти, робота з якими пропонується на початку заняття німецької мови повинні стимулювати учнів до комунікативної діяльності, адже мовленнєва зарядка – важливий компонент цього етапу.

Для роботи на основному етапі заняття слід пропонувати студентам різноманітні медійні засоби: статті, перегляд статистик, аудіоматеріали, відеофрагменти, теле- та радіоновини тощо. Головне завдання цього етапу – введення та тренування нового матеріалу, ось чому важливо практикувати його у читанні, слуханні, письмі та мовленні.

Що стосується останнього етапу заняття – заключного – можна запропонувати студентам створити власний медіапродукт. Вони можуть написати статтю, зняти власний відеоролик, взяти інтерв'ю тощо.

Важливо, щоб кожен етап заняття включав роботу з тими медійними засобами, які допоможуть відпрацювати потрібні навички.

2.2 Особливості застосування «мобільних додатків» на занятті з іноземної мови.

У сучасному світі життя людини важко уявити без щоденного використання мобільного телефону. Ще кілька років тому цей пристрій вважався лише засобом комунікації. Зараз функції мобільного телефону вражають. За його допомогою можна прослуховувати музику, дивитися відео, здійснювати фото- та відеозйомку, обмінюватися повідомленнями завдяки розробці різноманітних месенджерів, шукати будь-яку інформацію в Інтернеті.

Із появою мобільних технологій відкриваються нові можливості. Використання мобільних телефонів під час навчального процесу має значні переваги, як наприклад, мобільність та можливість постійного підключення до Інтернету. Саме це робить залучення мобільних технологій до процесу вивчення іноземних мов таким популярним в сучасному світі. Особливо популярним це стає, зокрема, через постійну появу нових додатків для навчання [35, 47 с.].

В. Биков вважає розвиток мобільних технологій – одна з передумов розвитку освіти. С. Тітова зазначає, що навчання із застосуванням мобільних технологій – це процес, що значно сприяє зростанню мотивації студентів.

Протягом 2002-2009 років у Великобританії було проведено дослідження під назвою J. Traxler. Згідно цього було зроблено висновок, що використання мобільних технологій не лише підвищує мотивацію студентів до навчання та отримання позитивних результатів, а й впливає безпосередньо на сприйняття, пізнання та менталітет.

Застосування мобільних телефонів у навчальному процесі дає можливість навчатися у будь-якому місці та в будь-який час. Користувачі мобільних пристроїв мають змогу комунікувати один з одним, отримувати доступ до різноманітних освітніх ресурсів, створювати власний контент.

Праці С. Титової та А. Авраменка показують наступні дані: 85% студентів користуються смартфоном, решта 15% мають телефон. 99% володіють іншими пристроями, як наприклад, планшет, нетбук тощо. Дослідження показало, що 80% студентів використовують мобільні додатки кожного дня. Згідно цих даних можна впевнено сказати, що сучасний студент готовий до впровадження мобільної освіти у вищій навчальний заклад. 97% студентів, які пройшли анкетування, вважають, що застосування мобільних пристроїв у процесі навчання є доречним та бажаним [77].

Згідно думки науковців, викладачу іноземної мови слід організовувати роботу так, щоб створити сприятливі умови для здобувачів знань. Дослідники вважають, що навчальний процес повинен бути максимально наближеним до сучасних умов життя. Саме тому ми зробили висновок, що використання мобільних телефонів на занятті німецької мови має величезний потенціал.

Мобільні телефони сприяють організації роботи на занятті іноземної мови. Мобільна освіта відкриває цілий спектр можливостей: робота з автентичним матеріалом, мобільність, спонукання студентів до творчості. Ті завдання, які стоять перед використанням мобільних телефонів під час навчального процесу, передбачають розвиток наступних компетентностей: соціокультурної, комунікативної, інформаційної, міжкультурної, когнітивної.

Мобільне навчання значно розширює традиційні форми навчання. Воно сприяє автономному та індивідуальному навчанню студентів, впровадженню нових інноваційних форм, що можуть бути використанні на занятті іноземної мови. Мобільні технології сприяють вивченню нових лексичних одиниць, виробляють навички їх ідентифікації, що безумовно скорочує термін здобуття іншомовної лексичної компетентності.

Не варто забувати про використання традиційних методів навчання, їх можна поєднувати із застосуванням мобільних технологій, щоб мета та цілі

заняття досягалися швидше та ефективніше. При роботі із чотирма видами мовленнєвої діяльності можна використовувати мобільний телефон як допоміжний спосіб їх опанування [78].

Мобільні пристрої відіграють особливу роль у забезпеченні навчального процесу та доступі до освітніх платформ. Мобільному навчанню сприяють такі чинники, як поява нових соціальних медіа, вільне поширення та доступ до матеріалу, популярність використання мобільних додатків.

Поєднання традиційного та мобільного методів навчання сприяє інтенсифікації самостійного вивчення, підвищує мотивацію, індивідуалізує навчання. Розробка спеціальних мобільних додатків робить процес навчання ефективнішим та зручним.

Як відомо, молоде покоління використовує мобільні пристрої все частіше з метою постійної комунікації з друзями. Не зважаючи на це, однією з вимог аудиторного навчання є заборона мобільних телефонів на занятті. Залучення мобільної освіти в процесі навчання сприяють навчанню знань та навичок сучасної людини XXI століття. Часто студенти нехтують можливістю отримувати знання, є невмотивованими. Мобільне навчання – це ключ залучення молодих людей до ефективної співпраці у процесі здобуття знань.

Із розвитком смартфонів почали створюватися безліч мобільних додатків для вивчення іноземних мов. До прикладу, Duolingo, LinguaLeo, Parrot Player, ListeningDrill, Busuu, Rosetta Course, Byki, Accela Study.

Duolingo вважається одним із найпопулярніших додатків для вивчення іноземної мови від початкового рівня. Даний сервіс пропонує шість мов на вибір: німецьку, англійську, іспанську, французьку, португальську та італійську. Перехід на новий рівень у так званій грі дозволяється лише за умови, що студент набрав достатню кількість балів на попередньому. Свої

досягнення можна порівняти із досягненнями інших користувачів, що безумовно мотивує досягати успіху у вивченні мови.

LinguaLeo дає можливість вивчати мову у формі гри. Тут можна скласти власний словник, із тих слів, що потрібно вивчити, послухати правильну вимову тої чи іншої лексики, вивчити фрази до певних тем, практикувати знання граматичного матеріалу, спілкуватися з іншими користувачами ресурсу. Перехід на наступний рівень дозволяється при отриманні достатньої кількості балів.

Parrot Player допомагає у тренуванні такого виду мовленнєвої діяльності як аудіювання. Даний сервіс дає можливість поділити аудіо на фрагменти для їх повторення. Великою перевагою у цьому додатку є те, що можна обрати, які уривки повторювати, а які – ні. Таким чином слід зазначити, що Parrot Player дозволяє тренувати навички говоріння, адже при роботі з діалогом студент сам відповідає своєму віртуальному співбесіднику.

Ще одним корисним додатком для вивчення іноземної мови початківцям є ListeningDrill. Ця програма відкриває можливість перегляду відеороликів з субтитрами. Ви можете завантажити відеофайл, і сервіс запропонує вам його перегляд із субтитрами на двох мовах: рідною та іноземною. Вам надається змога самостійно обрати швидкість відтворення відео.

Busuu – ціла серія мобільних додатків для вивчення іноземних мов. Існують різноманітні версії, а саме для вивчення німецької, турецької, іспанської, японської та французької. Завдання студента – переглянути слова з ілюстраціями, прочитати текст і дати відповіді на запитання. Також програма пропонує невеликі письмові завдання.

Нову методику, яка не передбачає завчання граматичних правил, лексики пропонує мобільний додаток Rosetta Course. Користувачеві

пропонується сформувати асоціативний ряд, що значно підвищує мотивацію та ефективність навчання.

Сервіси Вукі та Accela Study пропонують студентам флеш-картки зі словами, які подаються його рідною мовою. Картки подаються із ілюстрацією, аудіофайлом або описом предмета. Завданням студента є переклад слова на іноземну мову. Вукі пропонує до вибору 45 мов світу, а за допомогою Accela Study можна вивчати 18 іноземних мов.

Ці додатки підходять як для роботи на занятті іноземної мови, так і для самостійної роботи студента, що є надзвичайно важливим у вивченні мови. Такі завдання розвивають особистісно-орієнтований підхід молодих людей до навчання. Самостійність проявляється у становленні цілей вивчення, наприклад, створення власного словника, вибір тематики для роботи, шляхи вивчення лексичних одиниць. Студент здатен сам створити для себе завдання, поставити цілі та мету навчання, обрати темп, тривалість роботи. Під час роботи з мобільними додатками в аудиторії викладач консультує, пояснює, перевіряє процес виконання завдань та їх правильність, допомагає тощо.

Існують віртуальні середовища для навчання іноземних мов із використанням мобільних телефонів. Вони допомагають поділити студентів на групи, сприяють полегшенню оцінювання студентів. Віртуальні середовища для навчання можна поділити на так звані групи. Умовно вони поділяються на середовища, де існує портал для викладача та без нього. Такі програми як Blackboard, Moodle, Smart School, Fronter, Ilias, Edmodo включають в себе даний портал. Якщо розглянемо аспект доступності, то мобільні додатки та платформи можна розділити на платні та безкоштовні. Також є велика кількість безкоштовних додатків, які пропонують платні послуги.

На нашу думку, сучасному викладачеві слід звернути увагу на мобільний додаток Edmodo. Перш за все, це не лише Інтернет-платформа, а й мобільний додаток, що забезпечує абсолютний доступ до даного сервісу на занятті. Тут студенти отримують можливість прикріплювати власні аудіо-, відео-, графічні файли тощо. Використання віртуальних навчальних платформ є досить ефективним на наш погляд. Так студент може поєднувати аудиторну роботу з мобільним навчанням.

Багато можливостей на занятті німецької мови відкриває Інтернет-платформа Kahoot. Даний сервіс дає змогу створювати різноманітні вікторини на будь-яку тему. Також існує мобільний додаток, що значно спрощує роботу із програмою на занятті. Kahoot сприяє формуванню лексичної компетентності студентів. Вікторини відбуваються в ігровій формі. Проводиться так зване змагання між здобувачами освіти. Маючи доступ до Інтернету, студенти відповідають на запитання, які раніше підготував викладач. До вікторини можна додавати власні ілюстрації та відеофрагменти, що дозволяє інтегрувати даний сервіс у заняття на будь-яку тему. У цьому додатку є можливість встановити самотужки встановити час, за який студент виконує завдання. Перед роботою з вікториною викладач дає студентам код доступу, після введення якого надається можливість працювати з тестом. Ми вважаємо, що даний сервіс можна використовувати для тренування будь-якого виду мовленнєвої діяльності: читання, аудіювання, говоріння, письмо. Для тренування викладач може запропонувати студентам текст, аудіо- або відеофрагмент та запитання із різними варіантами відповідей.

Kahoot відкриває можливість проводити інтерактивні заняття, перевіряти знання студентів, використовуючи онлайн-тестування. Перед використанням додатку слід зареєструватися на платформі, створити свій акаунт. Під час реєстрацію користувач обирає свою роль: студент, вчитель, дім та бізнес. Сервіс пропонує декілька варіантів реєстрації: базовий, плюс,

професійний, преміум. Для ефективної роботи на занятті німецької мови буде достатньо зареєструвати базовий обліковий запис, єдиний серед усіх, що є безкоштовним. Базовий акаунт дає викладачу багато можливостей для роботи:

- залучення до роботи до 50 учасників тестування;
- створення власних вікторин, або ж користування вже існуючими;
- автоматичне перемішування відповідей на запитання у тесті;
- додавання ілюстрацій до запитань та відповідей з метою візуалізації;
- обмеження часу, що дається учаснику вікторини для відповіді на запитання;
- автоматичне визначення кількості балів кожного учасника;
- встановлення максимальної кількості балів за завдання;
- побудова діаграми успішності учасників.

Безкоштовний обліковий запис Kahoot дає можливість створювати завдання двох типів: тип вікторини із різними варіантами відповідей на запитання, серед яких одна або кілька можуть бути правильними та режим «richtig-falsch», де слід вибрати одну з двох відповідей.

Можна створювати вікторини у двох режимах:

- режим віртуального класу (мається на увазі проходження тестування усією групою одночасно. Використання даного режиму супроводжується появою запитань та відповідей на екрані комп'ютера або проектора в аудиторії. Студенти відповідають, використовуючи свої мобільні пристрої);
- режим самостійного навчання (передбачено самостійне проходження тестування студентами. І запитання, і варіанти відповідей студенти мають змогу прочитати на екрані свого мобільного пристрою. Викладачу дається можливість обрати певний період часу, протягом якого студенти мають можливість пройти тест).

Для того, щоб приєднатися до вікторини, студенти отримують код доступу та вводять його у мобільному додатку, після чого вводять своє ім'я.

Даний сервіс значно полегшує роботу викладача, адже він дозволяє:

- контролювати знання студентів (поточний та модульний контроль);
- привчати студентів до самостійного навчання та самоконтролю;
- забезпечити підготовку до іспитів та модулів;
- опитувати студентів.

Програму Kahoot, зокрема режим віртуального класу, можна використовувати не лише під час аудиторних занять, а й під час дистанційної форми навчання, конференцій, наукових гуртків тощо.

Значно підвищує ефективність навчання мобільний додаток Quizlet. Це програма, яка дозволяє створювати флеш-картки із подачею потрібного матеріалу. Дозволяється використання аудіо, ілюстрацій та текстової інформації. До використання доступні 18 мов. Надається можливість завантажувати ілюстрації до флеш-карток.

Сервіс Quizlet надає змогу працювати у безкоштовному та платному режимі. Звичайно, використання платної версії дає викладачеві більше можливостей під час роботи з додатком:

- можна відслідкувати прогрес студента під час вивчення матеріалу;
- наявність колективної гри Quizlet Life, де учасники змагаються один з одним на предмет знання матеріалу та успішності вивчення іноземної мови;
- розвиток вміння працювати в команді (Quizlet Life) ділить студентів на команди у грі.

Безкоштовна версія додатку також надає безліч можливостей під час роботи на занятті. Кожен студент має змогу встановити програму на свій мобільний пристрій, адже даний додаток доступний на сервісах Play Market

та App Store. Перед початком роботи викладач завантажує додаток та проходить етап реєстрації. Інтерфейс програми є дуже зручним у використанні. Викладач отримує можливість створити до восьми курсів, де містяться модулі на різноманітні теми. Кожен користувач даного сервісу отримує доступ до всіх навчальних модулів у додатку. Перед вивченням теми викладач може перевірити наявність вже готових модулів на цю тему у Quizlet. Вірогідність того, що викладач знайде щось корисне – очевидна, адже за допомогою додатку вже створено понад 180 мільйонів різноманітних модулів.

Що стосується створення модулів: кожен з них може містити у собі до 2000 флеш-карток. Картки є двосторонніми: передня частина – слово німецькою мовою та ілюстрація (за бажанням), задня – переклад слова на рідну мову. Також їх можна роздрукувати та запропонувати студентам роботу з ними, не використовуючи гаджети.

Існує 6 видів роботи з матеріалом у додатку Quizlet:

- загальний режим, що створено для ознайомлення з картками, їх вивчення та запам'ятовування (гортання карток, перевертання карток на різні сторони для перекладу з іноземної мови на рідну, переміщення, позначення зірочкою для перегляду пізніше);
- режим тренування написання лексики (диктор озвучує слово, яке потрібно написати; тренуються навички письма та аудіювання);
- режим тестування із чотирьох видів завдань (додаток автоматично створює тест, завданнями якого можуть бути переклад слова, відповідь «richtig-falsch», вибір правильної відповіді серед кількох можливих варіантів, співставлення слова та правильної відповіді);
- режим гри «Гравітація» (зверху екрана падають так звані астероїди з різними словами, завдання студента – збити його, написавши

правильний переклад того чи іншого слова; швидкість падіння постійно збільшується);

- режим гри, де потрібно поєднати ілюстрацію з відповідним словом іноземною мовою;

- режим вікторини (потрібно вибрати правильний переклад слова серед чотирьох варіантів);

- режим командної гри (студенти виконують завдання на час та правильність завдань).

Наступний мобільний додаток, що можна використовувати на заняттях німецької мови для її вивчення є Deutsch perfekt. Ця програма пропонує поєднання сфери професійної журналістики з успішним вивченням іноземної мови. Deutsch perfekt – продукт створений видавництвом Spotlight Verlag.

Цей сервіс містить електронний журнал, який щомісячно поповнюється новими актуальними текстами та статтями про життя в Німеччині, Австрії та Швейцарії. В кожному номері, який випускається кожного місяця, містяться матеріали для успішного вивчення німецької мови. Це, наприклад, статті, репортажі, інтерв'ю, поради стосовно проживання в Німеччині та інше. Усі текстові матеріали супроводжуються поясненням граматичного та лексичного матеріалу.

Значною перевагою є те, що даний сервіс пропонує різноманітні тексти для вивчення певного рівня. Кожен текст, який міститься у даному журналі має чітко визначений рівень знання мови:

- A2 – легкий рівень, для студентів, які лише починають вивчати мову та мають базовий рівень знань;

- B1 – середній рівень, тексти для студентів, які мають середній рівень знань та готуються до здачі таких іспитів, як Goethe-Zertifikat, ÖSD, telc;

- B2 та вище – високий рівень, для просунутих студентів з високим рівнем знань.

Рівні текстів визначено згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.

Кожен випуск журналу містить в собі пояснення понад 750 слів, словосполучень, фразеологічних одиниць. Усі пояснення відбуваються німецькою мовою, але вони обов'язково адаптовані до того рівня, у якому написано текст.

Deutsch perfekt пропонує лише найактуальніші та найцікавіші теми до вивчення. Над цим працює понад 20 редакторів. Доступні такі теми:

- політика;
- спорт;
- розваги;
- культура;
- економіка;
- туризм;
- німецькі будні;
- навчання тощо.

У виданнях містяться об'ємні репортажі, короткі новини, дискусії з аргументами, теми для повсякденного спілкування. Позитивним моментом є те, що у журналі досить часто можна прочитати висловлення думки різних людей: науковців, експертів, відомих людей. Тобто йдеться про точку зору іноземців стосовно того чи іншого питання. Завдяки цьому можна зрозуміти, що є важливим для людей в Німеччині, Австрії та Швейцарії, які теми є актуальними для обговорення, з чим пов'язане життя іноземців.

Цей додаток є ефективним у використанні на занятті німецької мови не лише через кількість корисної текстової інформації, а й через ряд вправ, що пропонуються до виконання після опрацювання тексту. Вправи ідеально

адаптовані до кожного тексту. Також до кожної статті пропонується аудіозапис з озвученням кожного тексту.

За допомогою цього мобільного додатка вивчати німецьку мову можна як самостійно, так і на заняттях іноземної мови у групах. Створення програм такого типу полегшують роботу викладача, адже уже містять у собі не лише матеріали для опрацювання, а й ряд граматичних та лексичних вправ. Викладачі можуть використовувати дану програму як роздатковий матеріал, адже Deutsch perfekt дає доступ до:

- статей та інших матеріалів, які доцільно використовувати для проведення дебатів та дискусій між студентами;
- текстів на різноманітні теми, що дає змогу з легкістю підібрати матеріал до мети та цілей заняття;
- різних рівнів володіння мовою згідно Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти: базовий (A2), середній (B1), просунутий (B2 і вищі);
- пояснення слів іноземною мовою, що адаптовані до рівня знань студентів;
- додатку для викладачів Deutsch perfekt im Unterricht, за допомогою якого викладач отримує для копіювання ті матеріали, що ідеально підходять до нового випуску електронного журналу.

Використання мобільного додатку Deutsch perfekt на занятті німецької мови у закладі вищої освіти корисний тим, що надає для опрацювання автентичні матеріали. Його можна використовувати для самостійної роботи студентів, адже програма пропонує пояснення лексичних одиниць, граматики та озвучення текстів для тренування правильної вимови.

Мобільний додаток Deutsch perfekt доступний на сервісах Play Market та App Store і може працювати у режимі офлайн.

Все популярнішим у процесі навчання стає використання QR-кодів. QR-код – спосіб шифрування інформації, який має вигляд квадрату, що створений із ще менших квадратів. На QR-код можна перетворити будь-яке зображення, текст та посилання, що найчастіше використовується у процесі навчання.

Для того, щоб розшифрувати QR-код, достатньо використати звичайний смартфон. Для цього слід відкрити програму для сканування коду та навести на нього камеру, після чого на екрані з'явиться прихована інформація. QR-код дає змогу зекономити час та забезпечує можливість передачі інформації без помилок.

QR-код може створити кожен викладач, адже для цього існує простий в користуванні мобільний додаток QR Creator. Потрібно лише відкрити сервіс, обрати колір заднього фону та самого коду, вставити посилання, і додаток сам створить потрібний QR-код. Даний файл можна зберегти у форматі png, або надіслати його адресату прямо з додатку.

Досить актуальною є проблема виконання домашніх завдань серед молодого покоління. Часто студенти нехтують цим та не готуються до занять. Ми вважаємо, що однією з причин цієї проблеми є незацікавленість у тому завданні, яке дав викладач. Велика кількість письмових робіт, багато нових лексичних та граматичних одиниць лякають студентів та зменшують зацікавленість та мотивацію до вивчення.

На нашу думку, виконання домашніх завдань із застосуванням мобільних додатків стимулюватиме студентів до навчання та призведе до кращої успішності та ефективного вивчення іноземних мов. Студент сприйматиме виконання домашнього завдання у мобільному додатку не як примус, а як гру, чому він із задоволенням присвятить свій час.

Враховуючи той факт, що усі студенти володіють смартфоном, надається можливість використовувати його замість підручника. Викладач

отримує можливість надіслати студентам різноманітні текстові файли, посилання на завдання, наділити роздатковим матеріалом.

Відомим фактом є те, що для успішної реалізації цілей навчання викладачеві слід наблизити процес здобуття знань до умов життя сучасної людини. Мобільна освіта дає студенту змогу відчувати себе у комфортних, звичних для нього умовах. Попри те, що досить часто використання мобільних телефонів вважають негативним аспектом, він може стимулювати студента до активної співпраці на занятті німецької мови.

Застосування мобільного телефону та зокрема мобільних додатків у навчальному процесі сучасних ЗВО є актуальним питанням на сьогодні. Враховуючи той факт, що мобільна освіта є досить популярною у цілому світі, вона є не такою поширеною в Україні. Для того, щоб ввести мобільне навчання у заклади вищої освіти України та популяризувати його, українській системі освіти слід змінити свої погляди щодо використання смартфонів студентами. Досить часто спостерігається заборона мобільних телефонів у стінах університетів та інститутів. Сучасний викладач повинен розуміти, що успішне досягнення цілей навчання можливе лише за умови високого рівня мотивації студентів. Для стимулювання здобувачів знань важливо перенести їх у те середовище, що є цікавим та звичним для них.

Як ми вже зазначали, використання мобільних додатків – є звичною щоденною справою для молодих людей. За допомогою мобільних додатків викладач здатен інтенсифікувати процес засвоєння знань, розвивати у студентів здатність до самоконтролю, оцінювати їх результати.

Ми вважаємо, що застосування мобільних додатків на занятті німецької мови у закладі вищої освіти безумовно розвиває інтерес до вивчення мови, піднімає мотивацію студентів, полегшує роботу викладача, підвищує загальний рейтинг отриманих знань студентів.

2.3 Експериментальна перевірка результатів впливу медійної компетентності на навчальний процес.

Під час проходження асистентської практики ми вирішили перевірити вплив медійної компетентності на навчальний процес. Для цього було використано метод експерименту.

Експеримент – це взаємодія між групою піддослідних, у нашому випадку між студентами, та експериментальною ситуацією, в результаті чого з'ясовується вплив цієї взаємодії. Від спостереження експеримент відрізняється тим, що під час його проведення дослідник може втручатися у цей процес та здійснювати певні маніпуляції.

Експеримент характеризується тим, що:

- дослідник не чекає оптимальних умов для спостереження, а створює їх самотужки;
- дослідник може змінювати умови експерименту під час його проведення, а не сприймає їх у контексті ситуації;
- наявність контрольної та експериментальної групи, для можливості порівняння з певним еталоном.

Для експерименту було обрано дві підгрупи студентів, які вивчають німецьку мову як другу іноземну. Під час проведення заняття німецької мови з контрольною групою ми використовували традиційну методику викладання, тобто орієнтувалися на тренування таких видів мовленнєвої діяльності: читання, аудіювання, говоріння, письмо.

Під час заняття з експериментальною групою ми використали метод застосування медійних засобів. Нашим завданням було дослідити вплив медійної компетентності на процес навчання під час вивчення іноземної мови. Ми припускаємо, що використання медійних засобів несе за собою позитивний вплив на розвиток комунікативних здібностей студентів, сприяє підвищенню мотивації.

Отже, тема заняття, яке було проведено з контрольною групою студентів – «Freizeit» (Додаток В). Першим етапом уроку було повторення вживання дієслів в минулому часі (Präteritum) та лексичного матеріалу до теми «музика». Для цього ми виконали вправу A18 на сторінці 43, підручник – Begegnungen A2. Завданням студентів було підготувати доповідь про відомих музикантів України. Для цього було запропоновано приклади побудови речень, чим студенти повинні були скористатись. Наприклад:

- Im meinem Heimatland gab es...(einen berühmten Sänger/eine berühmte Sängerin);
- Er/Sie komponierte/sang/spielte;
- Er/Sie ist...gestorben;
- Er/Sie kam aus...;
- Er/Sie war verheiratet mit...;
- Er/Sie hat Konzerte gegeben in...;
- Ich war...in einem Konzert. Das Konzert war sehr gut/wunderbar/überwältigend.

Користуючись зразком, студенти ведуть доповідь, ставлять один одному запитання, дискутують.

Наступне завдання – пригадати використання модальних дієслів, для чого ми виконали вправу A19. Завданням було поєднання речень з оголошеннями. Кожне речення містило в собі модальне дієслово, що потрібно було правильно зрозуміти, аби виконати вправу.

Далі студенти поділилися на групи та розіграли діалоги на запропоновані теми:

1. Rufen Sie im Museum für moderne Kunst an und fragen Sie nach Öffnungszeiten und Eintrittspreisen.
2. Rufen Sie im Fotomuseum an und fragen Sie nach Öffnungszeiten, Eintrittspreisen und der Länge der Ausstellung „Mode heute“.

3. Rufen Sie im Regina-Filmpalast an und fragen Sie nach Filmangebot, Zeiten und Preisen. Reservieren Sie zwei Karten für einen Film.

Для виконання даного завдання студенти отримують ряд запитань, які допоможуть їм у виконанні даного завдання:

- Wann ist das Museum geöffnet?
- Wann schließt das Museum?
- Ist das Museum auch am...geöffnet?
- Wie viel kostet eine Eintrittskarte?
- Wie lange geht die Ausstellung „Mode heute“ noch?
- Welche Filme zeigen Sie?
- Welche Filme stehen auf dem Programm?
- Wann beginnt der Film?

Виконання наступного завдання передбачало прослуховування повідомлень, залишених на автовідповідачеві, та вибір правильної відповіді у вправі A21. У наступному пункті студентам слід було вставити у речення те дієслово, яке підходило по змісту.

Наступним етапом заняття було вивчення підтеми «фото». Завданням студентів на даному етапі заняття було провести опитування серед своїх колег, давши відповіді на ряд запитань, що стосувалися фотографій:

- Fotografieren Sie gern?
- Was fotografieren Sie lieber: Menschen, Gebäude oder Landschaften?
- Fotografieren Sie oft Freunde oder Familienmitglieder?
- Fotografieren Sie mit einer Digitalkamera oder mit Film?
- Haben Sie viele Fotos zu Hause?
- Wie oft sehen Sie sich diese Fotos an?
- Wem zeigen Sie Ihre Fotos?
- Haben Sie Lieblingsbilder?
- Mögen Sie Fotos von sich selbst?

- Haben Sie schon einmal eine berühmte Person fotografiert, z. B. einen Musiker/eine Musikerin oder einen Politiker/eine Politikerin?

Пізніше ми опрацювали матеріал вживання заперечення у німецькій мові, а саме застосування nicht та kein. Студентам було запропоновано до виконання вправу A24, де їх завданням було вставити правильне заперечне слово у речення.

На завершальному етапі заняття ми зробили висновки стосовно вивченого. Студенти підготували доповідь про те, чим вони любили займатися у вільний час, коли були школярами. У своїх доповідях вони використали модальні дієслова та минулий час, що вивчалися на занятті. Пізніше студенти записали домашнє завдання та занотували пояснення щодо його виконання. Також на цьому етапі було проведено опитування серед студентів, в якому вони дали відповідь на ряд запитань, що пов'язані з рівнем мотивації та засвоєнням знань під час даного заняття.

Як вже було сказано, під час проведення заняття німецької мови з контрольною групою ми не використовували жодних медійних засобів. Що стосується заняття з експериментальною групою, то ми застосували якомога більше медіапродуктів під час заняття.

Для заняття з експериментальною групою ми також обрали підручник Begegnungen A2. Тема заняття – «Kino» (Додаток Г).

На початковому етапі заняття слід вмотивувати студентів до комунікативної діяльності німецькою мовою, тому першим завданням на занятті було виконання вправи A25, де після знайомства з новою лексикою, а саме з жанрами кіно, студенти відповідають на ряд запитань:

- Gehen Sie gern/oft ins Kino?
- Welche Filme sehen Sie am liebsten?
- Sehen Sie mehr amerikanische/ausländische Filme oder Filme aus

Ihrem Heimatland?

- Haben Sie einen Lieblingsschauspieler/eine Lieblingsschauspielerin?
- Wann waren Sie zum letzten Mal im Kino? Was haben Sie gesehen?

Пізніше студентам потрібно було прочитати кінопрограму у підручнику на сторінці 47 та опрацювати завдання по даній кінопрограмі. У вправі A27 завданням студентів було зіставити назву фільму з його темою, а у вправі A28 дати відповіді «richtig-falsch» на запитання по тексті.

Після ознайомлення студентів із структурою кінопрограми, ми запропонували їм роботу з кінопрограмою на Інтернет-сайті одного з кінотеатрів Німеччини. Спочатку студенти прочитали опис найближчих фільмів, що планувалися до показу у кінотеатрах Німеччини та кожен з них обрав той фільм, який сподобався найбільше. Пізніше їх завданням було обґрунтування свого вибору, а саме відповіді на такі запитання:

- Warum haben Sie diesen Film gewählt?
- Was gefällt Ihnen in diesem Film?
- Was kann der Titel bedeuten?
- Kennen Sie die Schauspieler?
- Worum geht es in der Beschreibung?

Студенти обґрунтовували свій вибір, їх колеги ставили запитання, студенти вели дискусію.

Наступне завдання – створення діалогів за даною кінопрограмою. Кожна пара студентів обрала для цього фільм, який вони відвідали б із задоволенням. Вони повинні були звернути увагу на час та день показу фільму, щоб похід в кіно не заважав для їхнього графіку.

Наступним етапом був перегляд фрагментів фільмів «Harry Potter der Stein der Weisen» та «Fluch der Karibik». Після перегляду студентів було поділено на дві групи. Їх завданням було описати сюжет фрагменту відомого фільму та навести аргументи, чому цей фільм варто переглянути.

Пізніше було виконано вправу A29, де студентам слід було обрати один із переглянутих на занятті фільмів та порадити його перегляд своїм колегам. Для виконання цього завдання студентам було запропоновано кілька прикладів для висловлювань:

- Ich gehe in den Film .. /Ich sehe mir den Film ... an./Mich interessiert der Film ...
- Ich habe für meine Nachbarin/meinen Nachbarn den Film ... ausgesucht/ausgewählt.
- Dieser Film gefällt ihr/ihm bestimmt, denn ...
- Diesen Film findet sie/er bestimmt interessant, denn ...

Студенти отримали статистику, яка описує, як часто німецьке населення відвідувало кінотеатри протягом 2016-2019 років. Кожен студент обрав показник із даної статистики, який йому потрібно було прослідкувати та порівняти різницю протягом запропонованого періоду:

- декілька разів на тиждень;
- декілька разів на місяць;
- близького одного разу на місяць;
- близького одного разу на три місяці;
- менше одного разу на три місяці;
- жодного разу.

Після оголошення та порівняння даних студенти влаштували дискусію, де назвали та обговорили переваги та недоліки кіноіндустрії.

На завершальному етапі кожен студент створив свій медіапродукт, а саме статтю для Інтернет-видання на одну із запропонованих тем:

- Mein Lieblingsfilm;
- Einfluss der Filmindustrie auf die Gesellschaft;
- Wie oft besuchen die Ukrainer Kinos;
- Entwicklung der Filmindustrie in der Ukraine.

Використовуючи програму Kahoot, було проведено опитування, де студенти методом вікторини підтвердили або ж спростували твердження, що стосувалися їх продуктивності під час заняття.

Для визначення впливу медійної компетентності на навчальний процес обидві групи пройшли опитування, де відповіли на деякі запитання й тим самим допомогли порівняти результати дослідження.

Студенти контрольної групи відповіли на запитання наступним чином (Додаток Д):

- Чи почувалися Ви вмотивовано під час заняття? (75% - так);
- Чи засвоїли Ви весь поданий матеріал? (62,5 % - так);
- Чи почувалися Ви вільно під час здійснення іншомовної комунікації? (50% - так);
- Чи було Вам цікаво працювати з матеріалом, поданим в підручнику? (50% - так);
- Чи задоволені Ви результатом отриманих знань? (75% - так).

Студентам експериментальної групи було запропоновано пройти тестування у режимі вікторини, де вони повинні були спростувати, або підтвердити твердження. У ході дослідження отримано такі результати (Додаток Е):

- Протягом заняття я почувався вмотивовано. (83% - так);
- Використання медійних засобів допомогло засвоїти матеріал краще. (100% - так);
- Я був зацікавленим у виконанні завдань, що пов'язані із медіазасобами. (100% - так);
- Робота з медійними засобами сподобалась мені більше, ніж робота з підручником. (100% - так);
- Я хотів би використовувати медійні засоби на заняттях німецької мови надалі. (100% - так).

Проаналізувавши результати відповідей студентів, можна зробити висновок, що використання медійної компетентності на заняттях німецької мови має позитивний вплив на успішність студентів, їх мотивацію, рівень зацікавленості до вивчення мови (Додаток Ж).

Порівнюючи успішність студентів контрольної та експериментальної груп, можна впевнено сказати, що медійні засоби слід зробити невід'ємною частиною навчального процесу, адже вони дозволяють поринути в іншомовну комунікацію, працювати з автентичними джерелами інформації, побачити реальну картину світу.

Дане дослідження показало, що використання медійних засобів під час вивчення іноземної мови робить процес навчання ефективнішим, а досягнути поставлених цілей стає легше. Студенти працюють вмотивовано та досягають результату із легкістю. Саме тому ми дійшли висновку, що застосування медійної компетентності – один із основних аспектів сучасного заняття німецької мови.

ВИСНОВКИ

Навчання із використанням медійних засобів – процес розвитку та саморозвитку студента із застосуванням матеріалів засобів масової інформації. Таке навчання допомагає у формуванні культури спілкування, критично сприймати та свідомо осмислювати медіапродукти. Ця здатність розширює знання, вміння та навички студента, його творчі та комунікативні здібності [1, 58 с.].

Важко уявити сучасну освіту, зокрема, вивчення іноземної мови без застосування медійних засобів. Вони виконують безліч функцій у процесі навчання: виховну, інформаційну, розважальну тощо. Як відомо, медійні засоби стали системою неформальної освіти різних шарів населення.

Для покращення якості сучасної освіти, забезпечення її ефективності, підготовки студентства до життя і діяльності в інформаційному суспільстві слід враховувати стрімкий інформаційно-технологічний розвиток усіх сфер життя.

Застосування медійної компетентності за заняттях німецької мови у закладах вищої освіти забезпечує доступ до іншомовного середовища, що, на нашу думку, є невід'ємним аспектом заняття іноземної мови.

Медійні засоби на занятті німецької мови відіграють велику роль. Насамперед вони розвивають здатність до критичного аналізу інформації, показують приклад створення власних медіапродуктів іноземною мовою, розширюють кругозір, допомагають перенести студента в іншомовне середовище, що сприяє стрімкому підвищенню мотивації до навчання.

Викладач іноземної повинен перенести студента у звичне для нього середовище, щоб у процесі навчання студент відчував себе комфортно та позбувся мовного бар'єру. Використання медійних засобів та технологій відноситься до щоденної діяльності молодих людей, тому їх використання у навчальному процесі є доцільним. Студент не лише має змогу побачити, як

подається та чи інша інформація в Україні та в Німеччині, а й дізнатися про країну, мова якої вивчається, значно більше.

Застосування медійної компетентності на занятті німецької мови забезпечує можливість працювати з автентичними джерелами інформації. Більшість літератури та інших інформаційних джерел, що використовуються викладачами на заняттях є адаптованими. Це не дає змоги повністю перенести здобувачів освіти в іншомовне середовище та підготувати їх до комунікації німецькою мовою.

Слід також зауважити, що навчання із застосуванням медійної компетентності розвиває інтелектуальні та творчі здібності. Завданням викладача є не лише навчання граматичних та лексичних одиниць іноземною мовою, а й підготовка студента до комунікації в іншомовному середовищі [22, 70 с.].

Враховуючи той відомий факт, що останнім часом відбувається процес зростання агресивності інформаційного простору, що особливо стосується мережі Інтернет, стає важко забезпечити молодь від шкідливого впливу інформації. Саме тому все більшого значення набуває питання медійної грамотності.

Медіаграмотність повинна забезпечити студента потрібними вміннями та навичками пошуку, аналізу та інтерпретації матеріалу. Студент повинен вміти безпечно взаємодіяти з Інтернетом, телебаченням та іншими засобами медіа. Одним із завдань медійної грамотності є підвищення у студентів стійкості до пропаганди та інформаційних маніпуляцій [39, 40 с.].

Медіаграмотність сприяє забезпеченню всебічної підготовки студентів до безпечної та ефективної взаємодії із системою медіа, формування в них медіакомпетентності відповідно до вікових та індивідуальних особливостей. Вона підвищує рівень професійної підготовки викладачів шляхом ознайомлення із сучасними медіаосвітніми інноваціями.

Як відомо, використання медійних засобів забезпечує успішну діяльність студента на занятті іноземної мови, допомагає у досягненні поставлених задач під час навчального процесу.

Важливим завданням викладача є правильний відбір медійних засобів, які допоможуть у досягненні поставлених цілей. Тут варто врахувати рівень підготовки студентів, їх вікову категорію, інтереси, мету заняття. Опираючись на ці аспекти, педагог інтегрує медійні засоби у навчальний процес, що дозволяє роботу з автентичним матеріалом, дає доступ до іншомовної культури, робить можливою комунікацію з носіями мови тощо [41, 196 с.].

Від правильно поставлених цілей та мети, обраних матеріалів залежить результат навчального процесу. Роль підібраних навчальних матеріалів є однією з найвагоміших у процесі навчання, тому питання їх відбору є важливим серед методистів.

Проведення заняття німецької мови із застосуванням медійної компетентності включає в себе такі аспекти: введення неформальних видів навчання, інтегрування у навчальний процес умов для ситуативного навчання, заохочення студентів до активної роботи, створення сприятливих умов під час навчального процесу.

Правильний відбір медійних засобів для того чи іншого заняття забезпечує, перш за все, підвищення мотивації студентів. Мотивація є важливим фактором успішної реалізації цілей заняття. Студента слід стимулювати до мовленнєвої діяльності іншомовного характеру, а належне використання медійних засобів допоможе досягнути такого результату.

Викладачам іноземної мови слід пам'ятати, що неправильний відбір медійних засобів та технологій для заняття не зможе забезпечити досягнення результату. Кожен медіапродукт, що використовується повинен стосуватися теми, мети, завдань даного заняття.

Наступним актуальним питанням на сьогодні стало використання мобільних пристроїв під час занять іноземної мови. Багато викладачів дотримуються такої думки, що використання мобільних телефонів на занятті відволікає студентів від навчальної діяльності та дезорієнтує їх. Існує безліч думок стосовно даного питання, проте ми дотримуємось такої позиції, що мобільний телефон на заняттях німецької мови може допомогти студентам у навчанні [45, 184 с.].

Як відомо, молоді проводять багато часу, використовуючи мобільні пристрої. Це призвело до того, що студенти стали впевненими користувачами великої кількості мобільних додатків. Вони використовують їх для комунікації з друзями та рідними, отримання інформації тощо.

На нашу думку, не потрібно забороняти використання мобільних пристроїв на заняттях іноземної мови. Ми вважаємо, що їх застосування потрібно направити в потрібне русло, що допоможе нам у формуванні в студентів іншомовної компетентності.

Серед великої кількості мобільних додатків, що створено для комунікації та розваг, існує безліч таких програм, що можуть допомогти під час навчального процесу. Із розвитком мобільної індустрії кількість таких додатків постійно зростає.

Враховуючи те, що використання мобільних гаджетів є повсякденним заняттям молоді, застосування мобільних додатків на занятті німецької мови переносить студента у звичне для нього середовище. У такому разі студент відчуває себе впевнено під час навчання, що забезпечує вільну іншомовну комунікацію без мовного бар'єру.

Вище нами було описано кілька мобільних додатків, використання яких перетворює навчальний процес у цікаву діяльність, під час якої студент почувається вмотивовано та цілеспрямовано. Такі програми пропонують опрацювання матеріалу у різноманітних формах роботи. Це може бути

самостійна, групова робота. Також мобільні додатки можна використовувати з різними цілями: для вивчення лексичних, граматичних одиниць, для актуалізації знань, перевірки вивченого за допомогою тестів, вікторин тощо.

Із власних спостережень ми зробили висновок, що використовуючи мобільні додатки на занятті німецької мови, ми не лише спостерігаємо підвищення мотивації до навчання у студентів, а й доводимо їм, що мобільні пристрої можуть бути використаними не тільки для розваг, а також для навчання.

Під час проходження практики ми вирішили перевірити вплив медійної компетентності на навчання німецької мови. Було проведено експеримент, під час якого ми поділили студентів на контрольну та експериментальну групи. Заняття з контрольною групою відбувалось без використання медійної компетентності, а з експериментальною – з її застосуванням.

Під час заняття з експериментальною групою, тобто із застосуванням медійних засобів, ми помітили позитивні зміни навіть неозброєним оком. Для конкретного порівняння результатів було проведено опитування серед студентів обох груп, де ми запропонували відповісти на запитання, що стосуються вмотивованості та успішного засвоєння знань під час заняття. Результати обох груп допомогли нам зрозуміти, що медійна компетентність вагомо впливає на заняття німецької мови. Рівень мотивації та зацікавленості до вивчення предмету стрімко зростає, що підтвердилося результатами анкетування.

Із власних спостережень ми можемо стверджувати, що при використанні медійної компетентності на заняттях іноземної мови у студентів значно зростає інтерес до виконання завдань, мотивація до вивчення нового, зникає страх перед комунікативною діяльністю. Студенти стають значно продуктивнішими, з легкістю сприймають нову інформацію, у них зростає мотивація до самонавчання, виконання самостійної роботи.

Останні досягнення в галузі високих технологій відкривають перед викладачами іноземної мови широкі можливості для подальшого вдосконалення навчального процесу та підвищення якості отриманих знань. Використання медійних засобів в мовній освіті – це один з перспективних напрямків індивідуалізації навчального процесу. Основним завданням вивчення іноземної мови є формування у студентів комунікативної компетенції. Враховуючи отриманні результати під час проведення експерименту можна впевнено зробити висновок, що імплементація стратегії медійної компетентності у процес вивчення німецької мови – ефективний спосіб індивідуалізації навчального процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бакка Т. (2016) Медіаграмотність та критичне мислення на уроках суспільствознавства: посібник для вчителя. Київ.: ЦВП, АУП. 56-61 с.
2. Беженар Г. (2005) Нові інформаційні технології у навчальному процесі сучасної школи. Київ.: Академвидав. 27-30 с.
3. Богдан Л. (2005) Впровадження мультимедійних технологій у навчання: крок у майбутнє – це наше теперішнє. Харків.: Фоліо. 286 с.
4. Бойко С. (2015) Медіаграмотність як основа інформаційно-психологічної безпеки особистості в сучасних умовах. Київ.: Академвидав. 51-52 .
5. Бученко І. (2007) Комп'ютеризація навчання – свідчення професійної майстерності педагога. Київ.: Літопис. 201-203 с.
6. Волошенюк О. (2012) Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник. Київ.: Центр вільної преси. 48-49 с.
7. Дем'яненко О. (2016) Медіаосвіта в сучасній школі. Київ.: Академвидав. 75-77 с.
8. Дичківська І.(2004) Інноваційні педагогічні технології: Навч. посібник. Київ.: Академвидав. 311 с.
9. Жарковська Т. (2002) Інтеграція медіаосвіти з предметами гуманітарного циклу. Харків.: Фоліо. 88-89 с.
10. Жук Ю. (2003) Дослідження впливу інформаційних і комунікаційних технологій на формування особистісних якостей учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Київ.: Вересень. 212-219 с.
11. Зязюн І. (2006) Освітній простір культури в умовах сучасних інформаційних технологій. Київ.: Рідна школа. 156-158 с.
12. Іванов В. (2010) Основні теорії масової комунікації і журналістики. Київ.: Академія української преси. 121 с.

13. Іванов В. (2012) Медіаосвіта і медіаграмотність: підручник. Київ.: Центр вільної преси. 61-63 с.
14. Іванов В. Ф., Волошенюк О. В. (2017) Медіаграмотність: Підручник для вчителів. Київ.: Центр вільної преси, Академія Української преси. 154 с.
15. Коваленко В. (2014) Застосування Інтернет та медіаосвітніх технологій у навчально-виховному процесі в умовах збагачення інформаційної компетентності інноваційної особистості учня через здійснення дослідно-експериментальної роботи на базі загальноосвітнього навчального закладу // Матеріали обласної науково-практичної конференції «Впровадження медіаосвіти в практику роботи навчальних закладів області». Дніпропетровськ. 4-5 с.
16. Коваленко В. (2014) Інтернет і медіаосвітні технології. Житомир.: Науково-методичний журнал «Відкритий урок: Розробки. Технології. Досвід». 19 с.
17. Ковальчук В. (2013) Критичне мислення: Навчальний посібник. Харків.: Основа. 92-98 с.
18. Куценко О. (2010) Аудіовізуальна культура як основа професійної підготовки журналіста. Київ.: Академвидав. 72 с.
19. Лашук Н. (2017) Медіакомпетентність. Технології та стратегії : навч. посіб. для студ. спец.075 - Маркетинг / Н.М.Лашук. Чернігів : ЧНТУ. 242-244 с.
20. Левківський К. (2011) Навчальна програма «Медіаосвіта (медіаграмотність)». Київ.: Літопис. 45 с.
21. Матвійчук М. (2014) Медіаосвіта соціальних педагогів: навчально-методичний посібник. Черкаси.: БаК. 132-133 с.
22. Мелещенко Т. (2016) Медіаграмотність та критичне мислення на уроках суспільствознавства: посібник для вчителя. Київ.: ЦВП, АУП. 67-70 с.

23. Мосіюк О. (2013) Концепція соціальної освітньої мережі як інноваційного засобу навчання. Київ.: Академвидав. 53 с.
24. Наволокова Н. (2009) Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій. Харків: Основа. 42-46 с.
25. Найдьонова Л. (2007) Перспективи розвитку медіаосвіти в контексті болонського процесу: процесуальна модель медіакультури. Київ.: Центр вільної преси. 186 с.
26. Найдьонова Л. (2011) Медіакультура особистості: Соціально-психологічний підхід. Київ.: Центр вільної преси. 37-38 с.
27. Найдьонова Л. (2015) Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу: Підручник. Кіровоград.: Імекс-ЛТД. 86-88 с.
28. Невмержицька О. Медійна педагогіка за кордоном. Київ.: Рідна школа. 187 с.
29. Онкович Г. (2007) Засоби масової комунікації у термінологічному просторі медіаосвіти. Київ.: Дивослово. 67-69 с.
30. Онкович Г. (2007) Технології медіаосвіти. Київ.: Академвидав. 59-62 с.
31. Онкович Г. (2009) Медіаосвітні технології і компетентнісний підхід. Реалізація європейського досвіду компетентнісного підходу у вищій колі України: матеріали методологічного семінару. Київ.: Педагогічна думка. 254-258 с.
32. Онкович Г. (2010) Медіаосвіта. Експериментальна програма базового навчального курсу для студентів вищих навчальних закладів. Київ.: Логос. 38-42 с.
33. Онкович Г. (2013) Медіадидактика вищої школи: програми спецкурсів. Київ.: Логос. 175 с.
34. Орлов А. (2009) Мас-медійна освіта: перспективи й впровадження. Харків.: Фоліо. 87 с.

35. Потятинник Б. (2004) Медіа: ключі до розуміння. Львів.: Паіс. 47-49 с.
36. Різун В. (2013) Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник. Київ.: Центр Вільної Преси. 56 с.
37. Робак В. (2006) До питання про розвиток медіапедагогіки у Німеччині. Другий український педагогічний конгрес: Збірник матеріалів конгресу. Львів.: ТЗОВ Камула. 13-14 с.
38. Сисоєва О. (2001) Педагогічні технології у неперервній професійній освіті. Київ.: ВІПОЛ. 143-144 с.
39. Слюсаревський М. (2010) Медіа-освіта: українська перспектива. Київ.: Рідна школа. 39-43 с.
40. Смоляна Я. (2004) Негативний вплив засобів масової комунікації на особистість і медіапедагогіка як засіб його мінімізації. Харків.: Фоліо. 73 с.
41. Тягло О. (2008) Критичне мислення: навчальний посібник. Харків.: Основа. 196 с.
42. Челомбітько Т. (2015) Медіаосвіта як інноваційний засіб на шляху соціалізації учнів. Київ.: Академвидав. 54 с.
43. Челомбітько Т. (2017) Медіаосвіта як актуальний компонент нової школи. Матеріали V Міжнародної науково-методичної конференції «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи». Київ.: КНЛУ. 14 с.
44. Чемерис І. (2006) Медіаосвіта за кордоном: теорія медіаосвіти та коротка історія розвитку. Харків.: Фоліо. 176-177 с.
45. Шейбе С. (2014) Медіаграмотність. Критичне мислення у мультимедійному світі. Київ.: Центр вільної преси, Академія української преси. 184 с.

46. Шроль Т. (2017) Робоча програма дисципліни «Медіаосвіта та комп'ютерні технології» для спеціальності 014.04 Середня освіта. РДГУ. Рівне.: РДГУ. 27 с.
47. Шумаєва С. (2003) Медіаосвіта: історичні та культурологічні аспекти розвитку. Київ.: Рідна школа. 98 с.
48. Возчиков В. (2007) Медиаобразование в интенциях обучения и медиакультуры. Москва.: Наука и школа. 51 с.
49. Жилавская И. (2009) Медиаобразование молодежной аудитории. Томск.: ТИИТ. 89 с.
50. Захарова И. (2003) Информационные технологии в образовании. Москва.: АCADEMIA. 119-121 с.
51. Иванов В. (2013) Массовая коммуникация. Киев.: Академия украинской прессы, Центр свободной прессы. 41 с.
52. Кирилова Н. (2005) Медиаобразование в эпоху социальной модернизации. Москва.: Наука и школа. 118 с.
53. Краевский В. (1998) Методология и методы педагогических исследований. Москва.: МНЦ. 97 с.
54. Романовский И. (2004) Масс медиа : словарь терминов и понятий. Москва.: Издание союза журналистов России. 16 с.
55. Фатеева И. (2007) Медиаобразование: теоретические основы и практика реализации: монография. Челябинск: ЧГУ. 27 с.
56. Фатеева И. (2012) Медийная и информационная грамотность: программа обучения педагогов. Москва.: Наука и школа. 114 с.
57. Федоров А. (2007) Развитие медиакомпетентности и критического мышления студентов педагогического вуза. Москва.: МОО ВПП ЮНЕСКО. 88 с.
58. Федоров А. (2009) Медиаобразование: вчера и сегодня. Москва.: МОО ВПП ЮНЕСКО. 73 с.

59. Федоров А. (2010) Словарь терминов по медиаобразованию, медиапедагогике, медиаграмотности, медиакомпетентности. Таганрог.: ТГПИ. 48 с.
60. Шариков А. (1990) Медиаобразование: мировой и отечественный опыт. Москва.: Наука и школа. 113 с.
61. Aufenanger, S. (1999). Lernen mit neuen Medien. In: Medien praktisch. Frankfurt: GEP. S. 92-93.
62. Buscha A., Szita S. (2012): Begegnungen A2, Deutsch als Fremdsprache. Leipzig: Schubert-Verlag. S. 33-54.
63. Ende, K. (2014). Motivation durch digitale Medien im Unterricht? Aber ja! Fremdsprache Deutsch. S. 231.
64. Faulstich- Wieland, H. (1999). Multimedia als Motivations- oder Diskriminierungsfaktor für Schülerinnen und Schüler? In: Meister, D. M.& Sander, U. (Hrsg.). Multimedia - Chancen für die Schule. Neuwied, Berlin: Luchterhand. S. 186.
65. Huber Ludwig. (1995) Hochschuldidaktik als Theorie der Bildung und Ausbildung. In: Dieter Lenzen (Hrsg.): Enzyklopädie Erziehungswissenschaft. Ausbildung und Sozialisation in der Hochschule. Band 10. Klett, Stuttgart/Dresden. S. 205.
66. Peterwerth, A. (2014). Fremdsprachenlernen in sozialen Netzwerken. Fremdsprache Deutsch. S. 78.
67. Rösler D., Würffel N. (2017): DLL 5 Lernmaterialien und Medien. Klett-Langenscheidt. S. 86-94
68. Rösler D., Würffel N. (2019): DLL 10 DaF für Jugendliche. Klett-Langenscheidt. S. 78-83.
69. Salomo, D. (2014) Deutschland, Deutschlernen und Deutschunterricht aus der Sicht von Jugendlichen und Lehrkräften in verschiedenen Ländern weltweit. Goethe-Institut e.V., Bereich Sprache. S. 48.

70. Wagner, J. & V. Heckmann (Hrsg.) (2012). Web 2.0 im Fremdsprachenunterricht. Ein Praxisbuch für Lehrende in Schule und Hochschule. Glückstadt, Werner Hülsbusch. S. 98.

71. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzheniya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/.

72. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). //MediaSapiens.[Електронний ресурс] – Режим доступу: mediasapiens.ua

73. Концепція впровадження медіа-освіти в Україні // Інститут соціальної та політичної психології Національної академії педагогічних наук України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ispp.org.ua/news_44.htm

74. Медиаобразование. Визуальный словарь [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ped.vslavar.ru/1059.html>

75. Медіаосвіта і медіаграмотність [Електронний ресурс] // Академія української преси : портал МБФ. – Режим доступу: <http://medialiteracy.org.ua/index.php>.

76. Медіаосвіта і медіаграмотність [Електронний ресурс] // Академія української преси : портал МБФ. – Режим доступу: <http://medialiteracy.org.ua/index.php>.

77. Онкович Г. Професійно-орієнтована медіаосвіта у вищій школі / Г. Онкович // Вища освіта України. - 2014. - № 2. - С. 80-87. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou_2014_2_14.

78. Онкович Г.В. Медіаосвіта як інтелектуально-комунікативна мережа. / режим доступу http://www.mediagram.ru/netcat_files/108/110/h_2966bfbf84c07057c4c9f2dda1787b32.

79. Формування ключових компетентностей нової української школи. [Електронний ресурс]. – URL: <http://imso.zippo.net.ua/wp-content/uploads/2017/08/2017>

80. Як розвивати критичне мислення в учнів (з прикладом уроку). [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://nus.org.ua/articles/krytychne-myslennya-2/>

ДОДАТКИ




Додаток А



Розробка заняття на тему «Freizeit»


Inhaltsübersicht

Thema: Freizeit.

Globales Lernziel: die Freizeitaktivitäten kennenlernen und Kenntnisse der Modalverben aktualisieren.

Zeit	Teillernziel	Lernaktivität	Sozial- bzw. Arbeitsformen	Lernmaterial	Medien/Hilfsmaterialien	Lehraktivität
5 M	Kenntnisse aktualisieren, Studenten motivieren	SuS sehen ein Video an, machen eine Vergleichung der Freizeitaktivitäten in Deutschland und in der Ukraine	Plenum		Biemer, Handys	LK unterstützt
10 M	Freizeitaktivitäten erlernen	SuS lernen neue Wörter kennen, machen Ü.A1, S.36	EA	Lehrwerk 	Handys	LK unterstützt
5 M	Kenntnisse der Freizeitaktivitäten erweitern	SuS lesen einen Blog	EA		Handys	LK unterstützt

10 M	Kenntnisse der Freizeitaktivitäten erweitern	SuS machen Ü.A2, S. 37, berichten über die Freizeitaktivitäten, die im Blog beschreiben werden.	PA, Plenum	Lehrwerk	-	LK überprüft
10 M	Kenntnisse der Freizeitaktivitäten erweitern	SuS lesen die Statistik, beschreiben sie	GA		Handys	LK unterstützt
10 M	Leseverstehen	SuS lesen einen Text, machen die Übung A5	GA	Lehrwerk	-	LK überprüft
5 M	Hören trainieren	SuS sehen ein Video an	Plenum		Beamer	-



5 M	Hören trainieren	SuS beantworten die Fragen im Kahoot-Quiz	EA		-	LK unterstützt
20 M	Eigene Mediaprojekte produzieren	SuS machen eigene Mediaprojekten und präsentieren sie im Kurs	EA	-	-	LK unterstützt


Розробка заняття на тему «Musik»

Inhaltsübersicht

Thema: Musik.

Globales Lernziel: die musikalischen Begriffe kennenlernen und Kenntnisse der Modalverben aktualisieren.

Zeit	Teillernziel	Lernaktivität	Sozial- bzw. Arbeitsformen	Lernmaterial	Medien/Hilfsmitteln	Lehraktivität
10 M	Kenntnisse der Modalverben aktualisieren	SuS hören ein Lied, beantworten die Fragen	Plenum		Handy	LK unterstützt
5 M	Kenntnisse der Modalverben aktualisieren	SuS machen Ü.A9, S. 39	Plenum	Lehrwerk	-	LK überprüft
5 M	Musikinstrumente kennenlernen	SuS machen Ü.A10, S.39	GA	Lehrwerk	-	LK unterstützt
5 M	Musikinstrumente kennenlernen	SuS hören einen Klang der Musikinstrumente n und erraten sie	Plenum		Handy	LK unterstützt

10 M	Diskussion führen	SuS hören eine Nachricht und führen eine Diskussion	Plenum		Handy	LK unterstützt
5 M	Wortschatz zum Thema üben	SuS machen Ü.A12	Plenum	Lehrwerk	-	LK unterstützt
5 M	Information über Mozart erfahren	SuS hören und lesen den Text	Plenum	Lehrwerk	CD	-
10 M	Verständnis des Textes überprüfen	SuS beantworten die Fragen in der Ü.A14, A15	Plenum	Lehrwerk	-	LK überprüft
5 M	Information über Mozart erfahren	SuS suchen Informationen über Mozart im Internet	EA	Handys	-	LK unterstützt
15 M	Stoff wiederholen	SuS bereiten die Vorträge über Musik ein	EA	-	-	LK unterstützt

Розробка заняття з контрольною групою студентів

Inhaltsübersicht

Thema: Musik, Fotografien.

Globales Lernziel: das Thema „Musik“ üben, das Thema „Foto“ kennenlernen und Kenntnisse der Negation aktualisieren.

Zeit	Teillernziel	Lernaktivität	Sozial- bzw. Arbeitsformen	Lernmaterial	Medien/Hilfsmitteldien	Lehraktivität
15 M	Einen Vortrag halten	SuS machen Ü.A18	EA	Lehrwerk	-	LK unterstützt
10 M	Freizeitaktivitäten üben	SuS bearbeiten Ü. A19	Plenum	Lehrwerk	-	LK unterstützt
10 M	Ein Telefongespräch führen	SuS wählen eine Situation in der Ü.A20 und führen ein Telefongespräch	PA	Lehrwerk	-	LK unterstützt
5 M	Wortschatz zum Thema Musik üben	SuS hören Nachrichten und beantworten die Fragen	EA	Lehrwerk	CD	LK überprüft

15 M	Wortschatz zum Thema „Foto“ kennenlernen	SuS befragen einander, benutzen die Fragen aus Ü.A23	Plenum	Lehrwerk	-	LK unterstützt
5 M	Negation üben	SuS notieren	Plenum	-	-	LK erklärt
5 M	Negation üben	SuS machen Ü.A24	EA	Lehrwerk	-	LK unterstützt
10 M	Einen Vortrag führen	SuS machen einen Vortrag über die Freizeit	EA	-	-	LK unterstützt
5 M	Befragung führen	SuS führen die Fragebogen	EA	Fragebogen	-	-




Розробка заняття з експериментальною групою


Inhaltsübersicht

Thema: Freizeit.

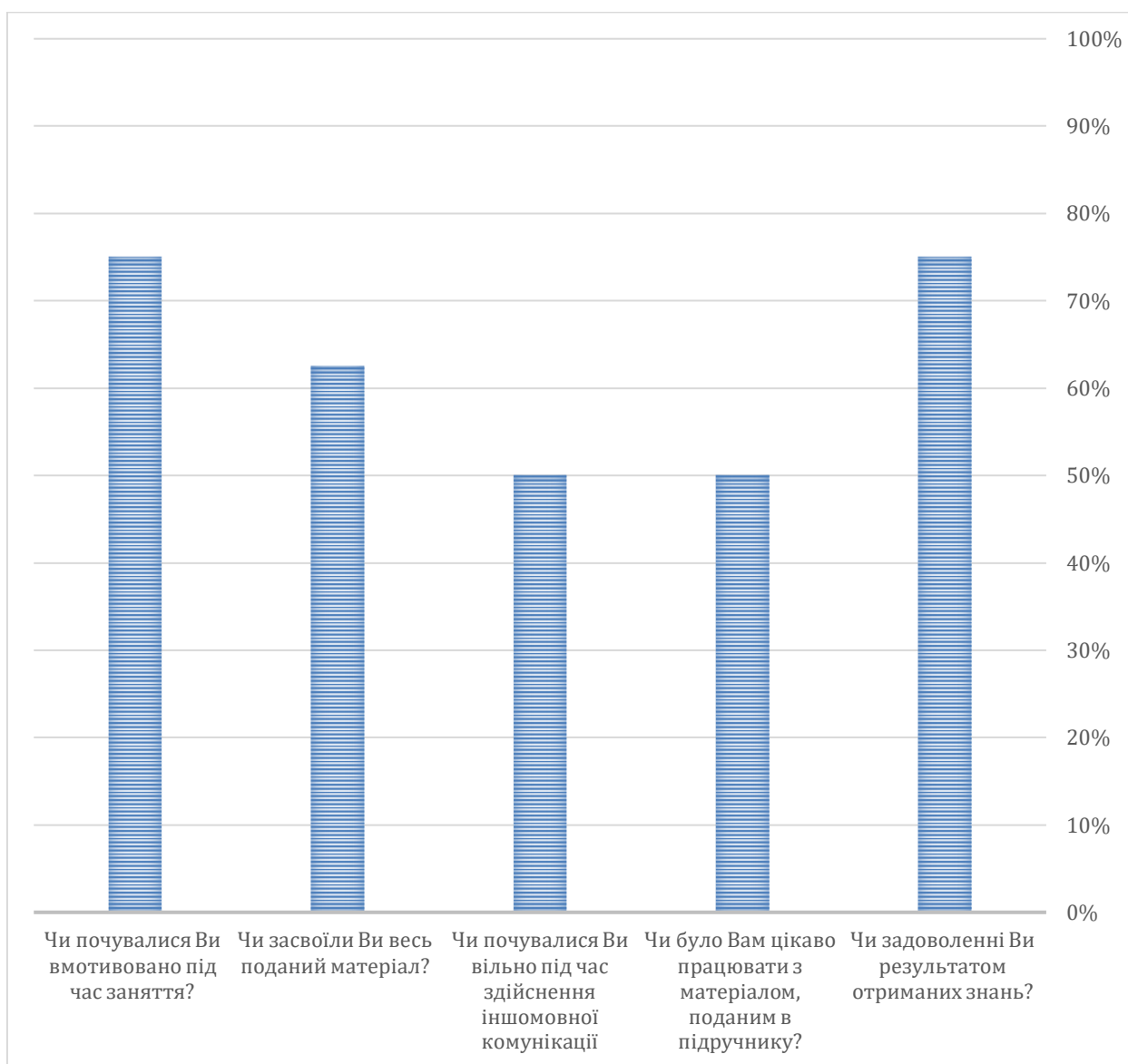
Globales Lernziel: Kinoindustrie kennenlernen.

Zeit	Teillernziel	Lernaktivität	Sozial- bzw. Arbeitsformen	Lernmaterial	Medien/Hilfsmitteldien	Lehraktivität
5 M	Wortschatz zum Thema „Kino“ kennenlernen	SuS lesen die neuen Wörter, beantworten die Fragen in der Ü.A25	Plenum	Lehrwerk	-	LK unterstützt
10 M	Kinoprogramm lesen und verstehen	SuS machen Ü.A26	Plenum	Lehrwerk	-	LK unterstützt
5 M	Kinoprogramm lesen und verstehen	SuS machen Ü.A27, A28	EA	Lehrwerk	-	LK überprüft

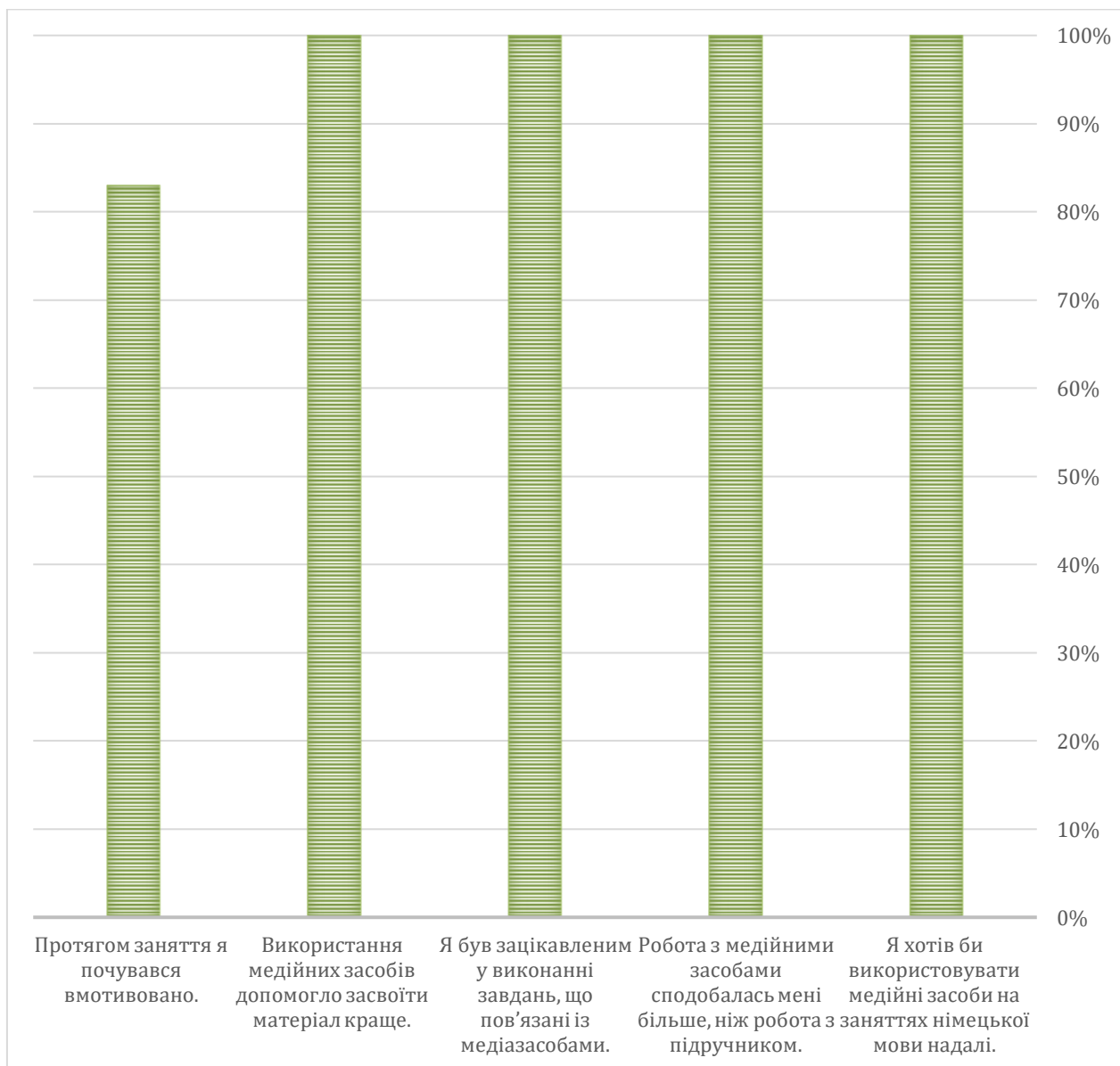
5 M	Kinoprogramm lesen und verstehen	SuS lesen das Kinoprogramm und wählen einen Film, der ihnen gefällt	EA		Handys	LK unterstützt
10 M	Sprechen zum Thema „Kino“ üben	SuS bilden die Dialoge, sie sollen entscheiden, welchen Film sie ansehen	PA	-	-	LK unterstützt
10 M	Eine Diskussion über Filme führen	SuS sehen die Filmabschnitte, besprechen das Thema und diskutieren, welcher Film besser ist und warum	Plenum	 	Beamer	LK unterstützt
10 M	Einen Vortrag über den Film halten	SuS wählen einen Film, beantworten die Fragen in der Ü.A29	PA, Plenum	Lehrwerk	-	LK unterstützt

10 M	Eine Statistik beschreiben	SuS lesen die Statistik, jeder beschreibt gewählten Punkt	Plenum		Handys	LK unterstützt
10 M	Ein Mediaprodukt produzieren	SuS wählen ein Thema, schreiben einen Zeitungsartikel	EA	-	-	LK unterstützt
5 M	Befragung führen	SuS beantworten die Quizfragen in Kahoot	EA	Fragebogen	Handys	LK unterstützt

Результати опитування контрольної групи



Результати опитування експериментальної групи



Порівняння результатів опитування (рівня мотивації та активності студентів під час заняття) контрольної та експериментальної груп

